

Stine (25) er SiOs nye styreleder:
— **KAN FORSTÅ MYE
AV KRITIKKEN**

Nyhet s. 8–9

Studentenes meningsmåling:
**HISTORISK FALL
FOR AP**

Nyhet s. 4–5

**FRA SVIMLENDE
OVERSKUDD TIL
UNDERSKUDD FOR SIO**

Nyhet s. 7

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | utgave 9, årgang 75 | www.universitas.no | torsdag 22. april 2021

Hvordan skal vi redde verden?

**For psykologistudent
Dominic (34) er svaret
meditasjon**

Klima + Kultur s. 12–15

MENINGER

Redaktør:	Pernille Solheim psolhe@gmail.com 951 10 941	Følg oss
Nyhetsleder:	Mylena Kifle mylenakifle@live.no 974 83 042	www.universitas.no
Fotosjef:	Henrik Follesø Egeland	facebook.com/UniversitasOslo
Desksjef:	Synne Hellevang	twitter: @universitas_no
Nettredaktør:	Endre Ugelstad Aas	instagram: universitas_offisiell
		Tips oss
		tips@universitas.no

SiOs store hamskifte?

I denne ukens utgave av Universitas får du møte Studentsamskipnaden SiOs nye styreleder: den 25 år gamle studenten Stine Johannessen. Johannessen fikk offisielt jobben denne uken, men rollen som konstituert styreleder har hun allerede fylt siden februar, da Jonas Virtanen brått sa fra seg stillingen. I disse tider skiftes også en annen høytstående skikkelse i landets største studentsamskipnad ut. Siden 1999 har Lisbeth Dyrberg okkupert stillingen som direktør i SiO. I forrige uke ble det kjent at Andreas Berggren Eskelund tar over når hun etter snart 22 år går av med pensjon.

Det er fåmælte sko Eskelund skal fylle. I løpet av sine 21 år i stillingen har nemlig Dyrberg latt seg intervju av Universitas én gang – og det står ikke på manglende henvendelser fra redaksjonens side. Det er blant annet to saker Universitas har utfordret Dyrberg til å uttale seg om. Den første dreier seg om offentlighetsloven, loven som sikrer at spesielt interesserte kan be om innsyn i dokumenter som behandles av organisasjoner som er underlagt den. SiO har det som kalles en «åpenhetspolicy», men til studentmedier og visse studentpolitikeres forargelse er de ikke underlagt offentlighetsloven. Selv om studenter utgjør flertallet i hovedstyret, har den lange kampen for å få SiO underlagt offentlighetsloven så langt vært forgjeves.

I løpet av sine 21 år i stillingen har SiO-direktøren latt seg intervju av Universitas én gang

Et annet tema Universitas har forsøkt å få Dyrberg i tale om, er den rause direktørlønnen. Ifølge en gjennomgang Universitas gjorde i 2018, tjente Dyrberg nemlig mer enn både statsministeren selv og alle de andre studentsamskipnadsdirektørene i landet. I 2018 var inntekten hennes på hele 1,8 millioner kroner, en dobling siden 2001. Den ene gangen Universitas fikk møte og intervju Dyrberg, benyttet den utsendte journalisten anledningen til å spørre hvordan hun selv forholdt seg til lønsspørsmålet. Det ville hun ikke svare på.

En som har forsøkt å besvare spørsmål om direktørlønnen, er tidligere styreleder Virtanen. «Prinsippet vi har lagt til grunn er at lønnen skal være konkurransedyktig, men ikke ledende. Lønnsforhandlinger gjøres med den aktuelle direktør og er ikke noe vi diskuterer i mediene», sa Virtanen til Universitas i november. Uten innsynsrett kunne vi se lenge etter bedre svar enn dette.

I denne ukens utgave kan det imidlertid virke som om SiO-pipa er i ferd med å få en annen lyd: «Det vil alltid være en del kritikk, og mye av den kan jeg godt forstå», sier den ferske styrelederen. Vi venter i spenning på å se hvordan – og hvorvidt – påtroppende direktør og styreleder på sikt vil svare på spørsmål om åpenhet, topplederlønn og boligpriser. Samtidig våger vi å håpe at de to sammen kan gjøre nødvendige endringer som vil sikre et mer åpent, lyttende og deltagende SiO. Et SiO som vil gå helhjertet inn i debatter uten å gjemme deg bak forretningshemmeligheter, som med glede vil la seg intervjues muntlig av studentmediene og som vil lytte aktivt når skattebetalerne (les: studentene) gir uttrykk for at noe er riv ruskende galt.

«Dere må ikke glemme at vi bare er mennesker», svarte Dyrberg blant annet under det eksklusive intervjuet, på spørsmål om hvordan hun opplever det å bli konfrontert med nettopp kritiske spørsmål. Vi håper fra vår side at den påtroppende direktøren vil huske at det er forskjell på vanlige folk og personer som er i lederposisjoner med tilhørende millionlønn. Kanskje har også Johannessen vist seg tøffere i lønnsforhandlingene enn tidligere styreledere, slik at Eskelund blir litt mer «bare mennesker» enn sin forgjenger.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Student-samskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.	Daglig leder: j.v.trovag@universitas.no	Jone Trovåg 91 57 39 67
	Annonseansvarlig: geir.dorp@universitas.no	Geir Dorp 22 85 32 69
	Besøksadresse:	Moltke Moes vei 33
	Post:	Boks 89 Blindern, 0314 Oslo
	Epost:	universitas@universitas.no
	Nettside:	www.universitas.no

Samtaler verdt å bevare

Når NTNU-studentene vil fjerne Studentprestene fra campus, bør de se til Oslos nye satsing.

Kommentar

Endre Ugelstad Aas, journalist i Universitas

Studentprester er ikke som andre prester. Med dem kan du snakke om alt fra eksamensangst til kjærlighetssorg, om alt mellom himmel og jord – og tror du det finnes noe mer der, har de god kompetanse på det feltet også. Til forskjell fra en rådgiver eller psykolog tilbyr studentprestene en eksistensiell og filosofisk dybde i sine samtaler, en kompetanse som i beste fall kan bidra til avklaring i et ungt og til tider nokså forvirret studentsinn. Som supplement til en allerede overbelastet psykisk helsetjeneste for Oslos studenter er ordningen verdt å ta vare på.

Derfor er det bekymringsfullt at Studenttinget ved NTNU nå foreslår å fjerne tilbudet om studentprest på campus. Kort forklart ønsker ikke NTNU-studentenes overste tillitsvalgte lenger at universitetet skal tilby studentprestene arealer på campus. Intensjonen, å unngå forskjellsbehandling blant de livsyttsrettede samtaletilbudene på campus, er god. At NTNU sliter med arealutfordringer, kan også være et poeng. Men når Studenttinget foreslår å bringe inn en livssynsneutrale samtalepartner i stedet, burde var-

Spørsmål om tro, identitet, følelser og livsvalg er nå en gang større og viktigere i vår alder.

sellampene i det sekulære Norge begynne å blinke.

La oss starte med det store bildet. I 2013 kom NOU-en «Det livsyttsåpne-samfunn – en helhetlig tros- og livssyns-politikk», nedsatt av daværende kulturminister Anniken Huitfeldt og ledet av teolog Sturla Stålsett. Et av Stålsett-utvalgets viktigste poenger var å legge til rette for en mest mulig åpen og mangfoldig livssyns-politikk: et samfunn som hilser «sterke overbevisninger, tro og livssyn velkommen. Samtidig som de kan kritiseres og ansvarliggjøres». Å fjerne et fungerende samtaletilbud på grunnlag av tilbudets religiøse profil står følgelig stikk i strid med den positive visjonen om et livssynsåpent samfunn.

SSB-tall fra 2020 støtter også opp under behovet for et livssynsrettet samtaletilbud ved landets utdanningsinstitusjoner. I alderen 16–24 år svarer 40 prosent at de tilhører en religion eller trosretning. Selv om majoriteten av disse tilhører kristendommen og islam, har Studenttinget riktignok satt i gang en viktig debatt om hvordan man kan skape et tilbud som speiler livssynsmangfoldet blant landets studenter. Men snarere enn å flytte de religiøse tjenestene vekk fra universitetsområdet har institusjonene et ansvar for å legge til rette for både samtaler og trosutfoldelse der studentene befinner seg.

Positivt er det derfor at studentprestene ved NTNU ser ut til å dele den inkluderende tradisjonen fra Stålsett-utvalget. Til NRK sier

Historiske skråblikk av Anna «Gravem» Krokene

Arkivaren

Pikenes Jens

Født i 1961 på Voss. Etter endt ungdomstid kastet han loss. Ramlet inn i Blinderns harde virkelighet. Der en guttesjel blir dømt til «frittsevende intellektuell virksomhet». Hva navnet var? Kjetil Rolness, det vet du! I spalten «Min Studietid» forteller han Universitas om alle bøkene han leste da han studerte. Rolness fant også tid til å starte band sammen med et knippe andre sosiologistudenter. Med 706 månedlige lyttere på Spotify kan det se ut til at Penthouse Playboys storhetstid er forbi, men vi krysser fingrene for julevrikk i 2021.

Universitas onsdag 30. august 2000

Forelesning med orgasmegaranti

«Forelska i lærer'n» synger The Kids, og skal vi tro Universitas fra 1999, var det særlig på SV-fakultetet at disse greske Adonisene holdt hoff. En anonym antropologistudine forteller fra da en foreleser fant veien inn på soverommet hennes: «Da jeg gikk på grunnfaget, husker jeg at jeg drømte at Hylland Eriksen la frem hele pensumet for meg over en romantisk middag, uten at det skjedde noe seksuelt.» Hot! Thomas er derimot ikke den eneste Eriksen som har fått studentenes blod til å pumpe. Men Trond Berg Eriksen har vondt for å tro at studenter har nådd annet enn et intellektuelt klimaks under hans enetaler: «[...] om noen får orgasme på mine forelesninger, er det noe jeg verken kan tenke på eller forholde meg til. Det er deres problem», avslutter han. Det stemmer, ta ansvar for egen orgasme, studer idéhistorie!

Universitas onsdag 17. november 1999

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

studentprest Martin Braut Tjelle at de ønsker seg et livssynsåpent campus: «der vi kanskje kan ha en imam og en rabbiner og andre som kan bidra med kompetansen sin.» Da kan de vende blikket mot Universitetet i Oslo, som er i gang med å etablere et nytt livssynsåpent samtaletilbud for sine studenter. Prosjektet er et samarbeid mellom Studentprestjenesten, SiO, Studentparlamentet og UiO og skal gi «oslostudentene tilbud om samtaler og livssynsbetjening fra partnere knyttet til flere ulike livssyn». Hvis alt går etter planen, vil prosjektet være ferdigstilt i desember 2022.

Uavhengig av om du tilhører en trosretning eller ikke, må tiltaket heies frem. Belastningen på den nåværende Studentprest-

ordningen øker: I Universitas 29. mars kunne vi lese om en dobling i antall samtaler siden fjoråret hos studentprestene ved BI og Oslomet. Selv om økningen ikke har vært like stor ved UiO, kan et felles samtalecenter bidra til å avlaste pågangen ved de andre lærestedene, men like viktig skape et senter for dialog, kunnskap og forståelse mellom de ulike livssynene som byens studenter identifiserer seg med.

At økningen i samme periode har vært størst blant studenter uten religiøs tilknytning, understreker bare at behovet for alternative lavterskel samtaletilbud for studentene er større enn noensinne. Jeg tror jeg snakker på vegne av mange studenter ved å hevde at det religiøse rommet ofte kan oppleves som tryggere enn det kliniske. Spørsmål om tro, identitet, fø-

lelser og livsvalg er nå en gang større og viktigere i vår alder.

Debatten i Trondheim er kanskje et første varsku om at studentprestenes hegemoni innen det studentreligiøse samtaletilbudet er omme. Men et styrket samtaletilbud som ivaretar oppfordringen fra Stålsett-utvalget om et livssynsåpent samfunn, der rabbinere og imamer, prester og humanetiske rådgivere kan møte studentene i et trygt og uformelt rom, gir oss all grunn til å være optimistiske for ordningens fremtid.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Giulia Troisi

Duene kommer: Det grønne skiftet innhenter oss alle.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Susanne Fernløf Arntzen
Madeleine Åbyholm
Caroline Vestskogen

DESKJOURNALIST:

Anna Krokene

KORREKTURSJEF:

Aksel Rogstad

Universitas støttes av Velferdstinget,
som står uten redaksjonelt ansvar.

NYHET

nyhetsredaktør: **Mylena Kifle**
mylenakifle@live.no 974 83 042

Arbeiderpartiet på bunnivå blant norske studenter – jevnstore med SV

Arbeiderpartiet synker som en stein blant studentene, mens SV er like ved å bli favoritten. Får studentene bestemme, blir Stortinget overveldende rødgrønt etter høstens valg.

Valg

tekst Bjørn Winquist
illustrasjon Henrik Follesø Egeland

På vegne av Norsk studentorganisasjon (NSO) har Sentio spurt norske studenter om hva de ville ha stemt dersom det var stortingsvalg i morgen. Aldri før har Arbeiderpartiet blitt målt lavere og Sosialistisk Venstreparti høyere blant studentene siden målingene startet i 2014.

Ap faller med hele 6,2 prosentpoeng fra forrige måling, til 19,3 prosent, men er fremdeles det største parti blant studentene. SV går frem med 3,3 prosentpoeng og er dermed bare 0,6 prosentpoeng bak Ap.

SV flyr høyt

– Det er veldig gøy og inspirerende! Nå må vi gå for å bli størst blant studentene når det er så lite som mangler, sier Audun Lysbakken, partileder i SV, over telefon til Universitas.

SV kan gå inn i helgens landsmøte med gode tall i ryggen. Fortsetter trenden, kan de fort bli det mest populære partiet blant studentene.

Lysbakken tror grunnen til at de gjør det så bra, er at sakene SV setter høyest på dagsordenen, er saker som opptar studentene.

– Det vil si økende ulikheter i landet og selvfølgelig klimaspørsmålet som vi vet at særlig unge mennesker er engasjert i,

forteller Lysbakken.

Han tror også at studenter har merket seg SVs arbeid da Stortinget forhandlet krisepakker.

– Vi gikk i spissen for å slåss for studentenes rettigheter, jobbet hardt for å få gjennomslag for studentmilliarden. Stortinget vedtok og ønsket mest mulig stipend i stedet for lån, sier Lysbakken.

Han tror det er realistisk å ta igjen Arbeiderpartiet og bli det største partiet blant studenter.

– Nå mangler det bare seks promille, så hvis vi gjør en god valgkamp og vokser enda litt mer, så må det være innenfor rekkevidde, sier Lysbakken og legger til:

– Det er jo ekstra inspirerende når vi ser at vi har den muligheten.

Nå må vi gå for å bli størst blant studentene

Audun Lysbakken, partileder i SV

Ap faller

Arbeiderpartiet holder fremdeles stand som studentenes foretrukne parti, men faller kraftig fra forrige høst. For første gang siden målingene startet i 2014, får Ap en oppslutning på under 20 prosent.

Torstein Tvedt Solberg, utdanningspolitisk talsperson i Ap, forteller over telefon til Uni-

versitas at det er positivt at studentene ønsker en ny regjering, og at Arbeiderpartiet fortsatt er det største partiet.

– Men det er på ingen måte godt nok, sier han.

Solberg mener Arbeiderpartiet helt tydelig har en jobb å gjøre for å mobilisere enda flere studenter til partiet. Likevel viser han til at Ap har hatt en vekst på de nasjonale målingene etter at NSOs måling er gjennomført.

– Vi har i en tid slitt med målinger med lav oppslutning, men vi ser positive tendenser nå de siste ukene, så vi håper nå etter landsmøtet vårt med mye ny god politikk at det kan være med å snu trenden litt, sier Solberg.

Han forteller at partiet under helgens landsmøte vedtok å bygge nye studentboliger, bedre forholdene for studentforeldre, prioritere psykisk helse og ha en satsing på utdanning.

– Vi kommer til å bruke tiden frem mot valget til å argumentere for hvor viktig det er å stemme Arbeiderpartiet for å få gjennomslag for den gode utdanningspolitikken vår, sier han.

Høyre styrker seg

Regjeringspartiene Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti styrker seg noe fra katastrofemålingen i fjor høst, da de fikk en samlet oppslutning på 21,2 prosent. Nå svarer 26 prosent at de vil stemme på et av regjeringspartiene.

Høyre har størst fremgang blant de borgerlige og stiger med 2,9 prosentpoeng.

– Det kan tyde på at flere studenter er fornøyde med oss, sier Henrik Asheim, forsknings- og høyere utdanningsminister (H), over telefon.

Han tror grunnen til at Høyre går opp, kan skyldes den nye tiltakspakken som blant annet inneholdt studentjobber. Den ble vedtatt i Stortinget i februar.

– Det gjør at kanskje flere studenter ser at vi både lytter og gjennomfører politikk, sier han.

Men krisepakken bød ikke bare på skryt. Fordi tiltakspakken innebar tilleggslån, organiserte Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo, Studentparlamentet ved Oslomet, Studentunionen HK og International Stu-

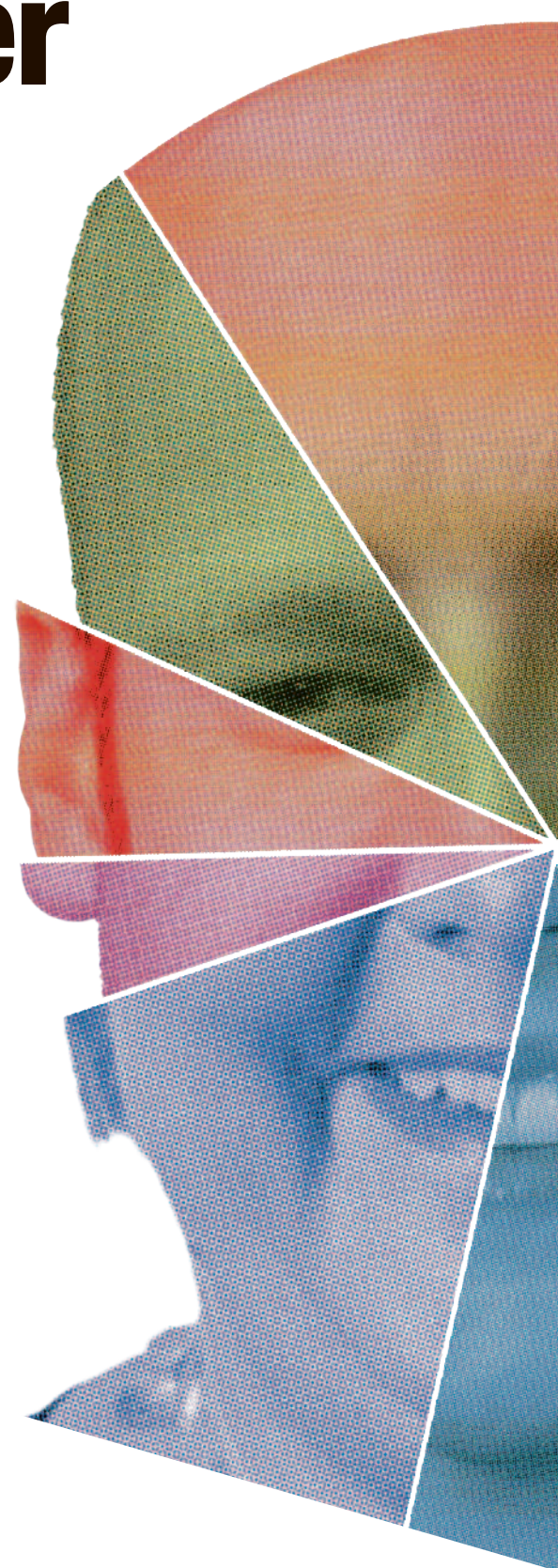
dents Union UiO hybeldemonstrasjoner mot krisepakken.

Asheim tror likevel en del studenter tross alt er fornøyde, og at Høyre derfor øker på målingene.

– Ordningen er ubyråkratisk og enkel, og stipendandelen øker sammenlignet med i fjor vår. Det gjør at mange ser at månedsbudsjettene går opp frem mot sommeren, sier han.

– Tror du Høyre ville ha vært enda større blant studenter dersom det ble delt ut stipend eller dagpenger til permitterte studenter, fremfor lån?

– Det kan godt hende, men jeg registrerer at det partiet som kritiserer oss aller mest, også går mest tilbake, altså Arbeider-

partiet, svarer Asheim og legger til:
– Så sann sett kan det hende at studentene er opptatt av flere ting enn bare stipendandelen på ulike støtteordninger.

MDG og Rødt synker
Både Miljøpartiet De Grønne og Rødt faller noe fra forrige måling. Rødt faller med 1,1 prosentpoeng til 6,7 prosent. Det er fremdeles godt over snittet hos den øvrige befolkningen, men et stykke under toppmålingen høsten 2019, da 9,5 prosent av studentene oppga at de ville stemme på partiet. MDG faller på sin side med 2,6 prosentpoeng fra forrige måling til 9,5 prosent.

– Jeg er ikke bekymret, men

jeg er selvsagt ikke fornøyd før MDG er det største partiet på Stortinget, sier Rauand Ismail (MDG) spøkefullt over telefon til Universitas.

Ismail er representant i Oslo bystyre og fjerdekandidat til Stortinget for Oslo MDG. Han mener at de er et parti som styrer seg mot valgkampen.

– MDG er et parti som består av veldig mange mennesker som er en del av en bevegelse og mange aktivister. Vi ligger aldri på topp før valget, men vi mobiliserer frem mot valget, sier han.

– **Snakk om studentene!**
Andreas Trohjell, leder i NSO, sier at målingen viser at partiene som snakker om høyere utdanning og studenter, kommer godt ut. Han mener det er mye å hente blant studentene, og at partiene

Resultat vår 2020	Resultat høst 2020	Resultat vår 2021
+ Ap: 20,1 %	+ Ap: 25,5 %	+ Ap: 19,3 %
+ SV: 15,5 %	+ SV: 15,5 %	+ SV: 18,7 %
+ Høyre: 14,1 %	+ Høyre: 13,5 %	+ Høyre: 16,4 %
+ MDG: 12,5 %	+ MDG: 12,1 %	+ MDG: 9,5 %
+ Sp: 9,8 %	+ Sp: 7 %	+ Sp: 8,8 %
+ Rødt: 7,8 %	+ Rødt: 7,8 %	+ Rødt: 6,7 %
+ Frp: 6,3 %	+ Frp: 7,9 %	+ Frp: 6,3 %
+ Venstre: 6,1 %	+ Venstre: 4,4 %	+ Venstre: 5,2 %
+ KrF: 4,3 %	+ KrF: 3,3 %	+ KrF: 4,4 %
+ Andre partier: 3,6 %	+ Andre partier: 3 %	+ Andre partier: 4,5 %
Kilde: Undersøkelse utført av Sentio på vegne av Norsk studentorganisasjon	Kilde: Undersøkelse utført av Sentio på vegne av Universitas og Norsk studentorganisasjon	Kilde: Undersøkelse utført av Sentio på vegne av Norsk studentorganisasjon. Av 997 studenter svarte 726 på spørsmålet. Undersøkelsen har en feilmargin på 1,9–3,1 prosentpoeng og ble gjennomført fra 11. februar til 8. mars

burde bruke tallene godt.

– Det er 250.000 studenter i Norge som også er opptatt av høyere utdanning og ting som opptar studenter, så dette er tall som er viktige for partiene å bruke videre, sier Trohjell.

Han oppfordrer studentene til både å stemme og å sette seg inn i partienes politikk før de stemmer. Han sier også at det er viktig for NSO at partiene snakker til studenter og om studentsaker.

– Vi tror målingen viser at partiene har en stor velgergruppe å gå til, når man snakker om studenter og høyere utdanning.

Sentrumsvekst
Både Venstre og KrF ville ha vært over sperregrensen om det var

Jeg registrerer at det partiet som kritiserer oss aller mest også går mest tilbake, altså Arbeiderpartiet

Henrik Asheim, forsknings- og høyere utdanningsminister (H)

opp til studentene, med henholdsvis 5,2 og 4,4 prosent. Det er en bedring fra i fjor høst, da begge lå under grensen på fire prosent.

Senterpartiet gjør det også relativt sterkt blant studentene med

en oppslutning på hele 8,8 prosent. Det er likevel et godt stykke under det nasjonale snittet på 17,5 prosent og litt lavere enn toppmålingen våren 2020, da de ble målt til 9,8 prosent blant studenter i Universitas og NSOs måling.

Hele 4,5 prosent sier at de vil stemme på et annet parti enn de etablerte stortingspartiene, og av de totalt 997 som har svart på undersøkelsen, sier 16,6 prosent at de er usikre på hvilket parti som får deres stemme.

universitas@universitas.no

UNIVERSITAS

Universitas søker ansvarlig redaktør

Universitas er Norges største studentavis. Avisen har et opplag på 12.000 med omtrent 30 utgaver i året og utgis ukentlig i vår- og høstsemesteret. Universitas dekker alle lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO, men også nasjonale og internasjonale nyheter om høyere utdanning og forskning. Omsetningen er i underkant av 4 millioner i året, og redaksjonen består av rundt 40 medarbeidere.

Redaktørstillingen er en lønnet fulltidsjobb i semestrene. Engasjementet varer i ett år og begynner 1. august 2021. Søkere må ha journalistisk erfaring og bør ha studert ved et lærested knyttet til SiO. Det vil være en fordel å kjenne til hvordan en studentavis ledes. Evne til å lede og motivere andre medarbeidere er vesentlig.

Spørsmål om stillingen kan rettes til styreleder Svein Olav Sæter (e-post: kissveinolav@gmail.com) eller ansvarlig redaktør Pernille Solheim (telefon: 951 10 941, e-post: psolhe@gmail.com)

Søknad med programerklæring, hvor du beskriver dine ønsker og visjoner for avisen og hver enkelt seksjon, cv og annen dokumentasjon sendes på e-post til postmottak@universitas.no

SØKNADSRIST 5. MAI

Må gi sensitive helseopplysninger for å få tilrettelagt undervisning

Fysisk undervisning: Noen studenter er bekymret for å returnere til høyskolen etter et smitteutbrudd. For å få tilrettelagt undervisning krever NSKI sensitive helseopplysninger.

Musikkteaterstudentene må ha fysisk undervisning eller sende sensitive helseopplysninger til høyskolen. Jurist ved UiO reagerer.

Tilrettelagt undervisning

tekst Sofie Martesdatter Granberg
foto Frida Roland

I mars ble fire studenter og én underviser koronasmitte ved teaterhøyskolen NSKI Høyskole. Smitteutbruddet er nå over, men noen studenter er fortsatt urolige for å returnere til campus og arbeide med en bachelorforestilling. Derfor leverte flere av dem legeerklæringer og ba høyskolen tilrettelegge slik at de ikke trengte å ha fysisk undervisning.

Studieadministrasjonen svarte med å be studentene sende inn utdypende legeerklæringer med sensitive helseopplysninger. I en e-post som Universitas har fått tilgang til, ber studieadministrasjonen om at dokumentasjonen fra studentenes lege «inneholder en diagnose eller på annen måte beskriver sykdommen og som bekrefter eventuell risikogruppe for covid-19».

Anne Kjersti Befring er førsteamanuensis ved Institutt for offentlig rett ved Universitetet i Oslo. Hun reagerer på høyskolens fore-

spørsel. Befring mener studentene ikke skal trenge å gi høyskolen disse opplysningene, når ønsket er tilrettelegging for smittevern.

– Vanskelig å vite på forhånd

Befring skriver i en e-post til Universitas at dersom studenter krever å få noen særordninger på grunn av sykdom, kan det være legitimt at dette dokumenteres. Men at studentene krever at NSKI oppfyller smittevernreguleringer, er ikke en særordning, men noe som kan forventes.

– Det er klart at i en situasjon hvor det er et smitteutbrudd, må man gå ut fra at ingen ønsker å møtes, og da må høyskolen finne løsninger for å redusere risikoen for smitte. Under en pandemi kan man ikke tenke sånn at noen slipper risiko for smitte hvis de er særlig disponert for sykdom, sier Befring.

Hun legger til at det er vanskelig å vite på forhånd hvem som får alvorlig sykdom av covid-19.

– Det er umulig for legen å forutsi. Det ser vi nå når stadig

flere yngre mennesker blir alvorlig syke. Her må høyskolen ha generelle smittevernregler som beskytter alle mot smitte.

Befring understreker også at selv når det er snakk om særordninger for tilrettelegging, skal man ikke måtte levere mer informasjon enn det som er strengt nødvendig. Hun forteller at en generell legeerklæring er nok i de aller fleste tilfeller.

Krav om fysisk undervisning

Rektor ved NSKI Øyvind Frøyland skriver i en e-post til Universitas at høyskolen har fått forespørsel om tilrettelegging i forbindelse med bachelorforestillingen, i form av digital undervisning eller et alternativt opplegg. Han ønsker ikke å kommentere enkeltsaker, men han bekrefter at høyskolen har bedt om utdypende helseopplysninger fra noen studenter.

– Dette har vi gjort med tanke på studentenes avsluttende eksamensforestilling i juni. Studentene på bachelor i musikkteater skal nå gjennom en innstuderingsperiode før de starter prøvene med registreringen av eksamensforestillingen i løpet av de neste par ukene.

Han forteller at det er et krav om fysisk tilstedeværelse i under-

visningen, under strenge smitteverntiltak.

– Derfor ønsker vi tilbakemelding fra studentene om de kan delta fysisk, eller om de trenger tilrettelagt undervisning.

Med loven i ryggen

Han skriver videre at høyskolen har lov til å behandle studenters personopplysninger når formålet er å sikre studentenes rettigheter og sikre at høyskolen overholder sine plikter overfor studentene. Frøyland viser til loven for universiteter og høyskoler.

– Studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilretteleggelse av eksamen, så lenge retten ikke innebærer en uforholdsmessig byrde for utdanningsinstitusjonen.

Selv om det er de tidligere smittetilfellene ved høyskolen som har gjort studentene urolige, mener Frøyland at disse ikke er relatert til dagens situasjon.

– Det er ikke NSKIs intensjon å innhente sensitive personopplysninger tilknyttet smittetilfellet i mars i år, og disse to situasjonene er ikke relatert til hverandre, slik vi ser det.

Strenge krav til datasikkerhet

Dokumentasjonen NSKI ønsker fra studentene, ber de dem sende til en generell e-posadresse til studieadministrasjonen. Det opplyses ikke i forespørselen fra høyskolen hvem som vil få tilgang til opplysningene. Befring forteller at det er flere sikkerhetskrav som må oppfylles når høyskolen innhenter sensitive opplysninger.

– Studenter kan kreve innsyn i hvilke opplysninger som lagres. Opplysningene kan ikke lagres lenger enn nødvendig, og høyskolen må ha kontroll på hvem som får tilgang til opplysningene.

Rektor Frøyland skriver til Universitas at det er et knippe mennesker i studieadministrasjonen som har tilgang til denne e-posten, og at alle er underlagt taushetsplikt. Videre skriver han at dataene lagres både fysisk og digitalt.

– Personopplysninger, som for eksempel legeerklæringer, lagres i en egen perm på et kontor som kun studiekoordinatoren har adgang til, og som ellers er låst. Alle data som inneholder sensitive opplysninger, anonymiseres og krypteres, og slettes med jevne mellomrom.

SiO med underskudd på 33 millioner i 2020

ARKIVFOTO: HANNE JONES SOLFJELD

FOTO: VENSTREALLIANSEN

Stengt: Styreleder i SiO Stine Johannessen sier det er mer sannsynlig at koronaviruset fortsetter å påvirke tilbudene til SiO, enn at økonomien gjør det.

Ikke alene: Idun Kløvstad, leder i Velferdstinget, tror SiO ikke er alene om å ha gått med underskudd i 2020.

Ned: Elisabeth Hoksmo Olsen var under UiOs studentvalg førstekandidat i Venstrealliansen, som har å redusere SiOs husleie som en av sine hovedsaker i år.

Reduksjon i driftsinntekter førte til at SiO gikk med 33 millioner i underskudd i 2020. Venstrealliansen mener likevel at SiO bør redusere husleien.

SiO

tekst Maria Jostad
foto Frida Roland

– Hovedsakelig handler dette om stenging av Athletica og serveringstilbudene våre. Det har også en sammenheng med at styret valgte å utsette den årlige prisjusteringen i boligene våre.

Det skriver styreleder i Student-samskipnaden SiO Stine Johannessen i en e-post til Universitas.

– Vi tok et bevisst valg om å gå med et større underskudd i år for å dempe den akutte økonomiske belastningen for studentene som bor hos oss.

– *Hva tenker SiO om å gå fra et overskudd på 256 millioner til et underskudd på 33 millioner?*

– Begge disse resultatene er ekstraordinære. I 2019 hadde vi et stort overskudd etter at vi solgte studenthuset på Bjerke, og i fjor var det mye nedstengning som resulterte i et underskudd.

Det er ikke overraskende at nedstengninger og permitteringer reflekteres i årsberetningen, i form av underskudd, skriver Johannessen.

– Men pandemien nærmer seg forhåpentligvis snart slutten.

Strukket seg langt

Leder i Velferdstinget i Oslo og Akershus Idun Kløvstad sier til Universitas at underskuddet ikke kom som en overraskelse.

– De er nok ikke de eneste som har gått med underskudd i 2020.

Kløvstad sier hun er takknemlig for at SiO har gjort flere tiltak for

studentene i en vanskelig periode, for eksempel ved at studenter ikke har betalt for medlemsavgift for Athletica mens treningssentrene har vært stengt.

– Ved å fortsatt holde noen spiseplasser åpne har SiO strukket seg langt for å beholde møteplasser for studenter, mener Kløvstad.

På spørsmål om underskuddet vil påvirke studentenes tilbud i tiden fremover, svarer Johannessen at det i utgangspunktet ikke vil det.

– Soliditeten i organisasjonen er fortsatt god, og SiO har vist at vi er godt rustet til å håndtere situasjonen per i dag. Men vi håper jo på lettelser og ser frem til en hverdag post-korona, skriver hun.

– I perioden fremover er det mer sannsynlig at koronaviruset fortsetter å påvirke tilbudene til SiO, enn at økonomien gjør det.

Det ser for oss ut som at SiO har råd til en moderat reduksjon i husleien

Elisabeth Hoksmo Olsen, førstekandidat for Venstrealliansen

Redusere husleia?

– Hadde det vært et normalt år, ville 33 millioner i underskudd vært en god grunn til å ikke redusere husleien, men alle forventet inntektstap og underskudd i 2020.

Det sier Elisabeth Hoksmo Olsen, førstekandidat i Venstrealliansen ved UiOs nylig gjennomførte studenvalg, til Universitas. Da Universitas i fjor skrev om SiOs massive overskudd, mente Venstrealliansen

at det var en god anledning til å kutte i husleien i SiOs studentboliger. Det synes de fortsatt burde være mulig.

– Det vesentlige er at SiO tidligere har gått med et driftsoverskudd og har hatt mye penger i fond, sier Olsen.

Venstrealliansens hovedsak i år er å redusere SiOs husleie.

– Men det er snakk om en moderat reduksjon. Hvis det viser seg at SiO ikke har penger til det, så må Stortinget bevilge mer penger til studentsamskipnadene.

Johannessen skriver at SiOs oppgave er å tilby alle studenter gode og trygge rammer i studiehverdagen.

– Å redusere husleien vil være en prioritering av tilgjengelige midler. Hvis

vi eksempelvis reduserer husleien med 500 kroner i måneden ville dette kostet 54 millioner kroner, hvert år. Disse pengene må komme fra et sted, og det vil kunne gå utover de andre tilbudene hos SiO.

En annen viktig sak for Venstrealliansen er at SiO skal bli underlagt offentlig-hetsloven, som hadde pålagt dem å gi innsyn i selskapets papirer til interesserte.

– Uten mer innsyn og med de tallene vi fikk i april 2020 [da SiOs årsregnskap for 2019 ble publisert, journ.anm.], ser det for oss ut som at SiO har råd til en moderat reduksjon i husleien.

Til dette svarer styreleder Johannessen det følgende:

– Dersom Venstrealliansen øn-

sker innsyn i SiOs økonomi, håper vi de vil lese årsberetningen og regnskapet vårt som ligger offentlig tilgjengelig for alle på sio.no.

Ikke bekymret

SiO-styrelederen skriver at de priser seg lykkelige over overskuddet fra 2019.

– Det har virkelig tatt en del av byrden fra fjorårets underskudd. Selve underskuddet vil vi ikke bære

med oss, men med fortsatt nedstengning er det ikke utenkelig at også regnskapet for 2021 vil bære preg av korona.

Velferdstinget-leder Kløvstad tror ikke fjorårets underskudd vil påvirke studentvelferden.

– Vi får be-

vilgninger fra SiO, men vi har også fått egne bevilgninger til psykisk helse fra Oslo kommune. Vi håper kommunen vil fortsette å bevilge penger til psykiske helsetilbud, sier hun.

Bevilgningene til Velferdstinget kommer fra semesteravgiften. Kløvstad understreker at den bare påvirkes av hvor mange studenter det er ved semesterstart.

– Og jeg håper SiO ikke har tøyd strikken lenger enn at tilbudene vil kunne fortsette når vi går tilbake til normalen.

Velferdstinget skal diskutere årets bevilgningssøknad ved neste møte. Derfor har de ennå ikke tatt stilling til hvorvidt søknaden vil variere eller ikke fra tidligere år.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

FORENINGER

post@samfunnsokonomene.no
www.samfunnsokonomene.no
tlf: 90 86 75 20

Studerer du samfunnsøkonomi? Bli medlem av Samfunnsøkonomene – fagforeningen eksklusivt for samfunnsøkonomer.

Vi tilbyr blant annet kræsjkurs, juridisk rådgivning, karriererådgivning samt tilgang til Akademikernes bankavtale med Danske Bank.

Kun 300 kr i året.

Vil du jobbe i finans og teknologi? Bli studentmedlem nå!

Få blant annet gratis forsikring på mobil, nettbrett, PC og deg selv.

Finansforbundet
Dronning Eufemias gate 16
0191 OSLO

www.finansforbundet.no

MAT

TANNLEGER

PRAKSISPLASS MED MILLIARDBUDSJETT:

Stine (25) er ny

Da Stine Johannessen flyttet til Oslo for halvannet år siden, var planen å ikke ta på seg flere verv. Nå er hun styreleder i landets største student-samskipnad.

Studentmakt

tekst Endre Ugelstad Aas
foto Frida Roland

– Jeg vil påstå at jeg fikk den beste praksisplassen.

Egentlig sto SiOs nye styreleder uten praksisplass denne våren. Men da ledervervet brått ble ledig i slutten av februar, var Stine Johannessen plutselig ansvarlig for den største studentsamskipnaden i landet. Med det følger også 890 medarbeidere og en omsetning på om lag 1,1 milliarder i året.

Johannessen var nestleder i SiO-styret, men tok midlertidig over som styreleder etter Jonas Virtanen, som gikk av grunnet personlige årsaker i februar. I forrige uke ble hun valgt som fast styreleder i SiO av Velferdstinget.

For Johannessen, som studerer HR, organisasjonspsykologi og ledelse ved Høyskolen Kristiania, kunne muligheten knapt ha kommet på et mer passende tidspunkt. Og hun gnistrer av engasjement når vi spør henne om hva hun kan bringe med seg fra studiene i stillingen.

– Så mye! Både teori og praksis går hånd i hånd der. Nå gleder jeg meg veldig til å samarbeide med den nye administrerende direktøren, og ikke minst muligheten til å lede en så stor organisasjon, sier hun.

Ansettelsen av Andreas Berggren Eskelund som ny administrerende direktør i selskapet kommer vi snart tilbake til. Først skal vi bli bedre kjent med den 25-år gamle bergenser, som uhytadelig kan smykke seg med tittelen Oslos mektigste student.

Forstår mye av SiO-kritikken

Johannessen har allerede en bachelor i europastudier fra NTNU. Her startet også den studentfrivillige reisen, som hun selv kaller den, med engasjementer i flere studentfrivillige organisasjoner. I perioden 2018–2019 satt hun heltid som nestleder i Velferdstinget i Gjøvik, Ålesund og Trondheim. Hun har også et verv bak seg i Norsk studentorganisasjons velferd- og likestillingspolitiske

Roen i behold: Den nye SiO-lederen beskriver seg som en jordnær, rolig og lyttende leder.

komité.

– Da jeg flyttet til Oslo høsten 2019, var planen at jeg ikke skulle ta på meg flere verv, sier Johannessen og ler.

Samme høst ble hun valgt inn i SiOs hovedstyre.

Den nyvalgte styrelederen sier hun alltid har hatt et sterkt engasjement for studentvelferden. Samtidig medgir hun at det også kan være vanskelig å finne den rette balan-

segangen mellom sakene som er til det beste for studentene, og organisasjonen hun nå leder.

– På den ene siden er jeg jo selv student og tenker at disse sakene må vi jo selvfølgelig gjøre noe med. Men det beste for SiO er som regel også det beste for studentene. Denne balansen tror jeg det er viktig å ha med i bakhodet.

– Kan dette også være vanskelig for oss utenfor SiO å få grep om?

– Ja, jeg tror kanskje det. Men vi har alltid studentene i fokus. Det vil alltid være en del kritikk, og mye av den kan jeg godt forstå. Som student sitter jeg jo selv med mange av de samme tankene. Men så lenge SiO kan ha lavere priser enn markedet generelt og levere gode tilbud, vil det være til nytte for studentene.

På spørsmål om hva som blir hennes kjernesaker som styreleder, svarer Johannessen at det viktigste

i første omgang blir å få tilbudene opp på beina igjen for studentene, nå som treningssentrene og de aller fleste kantinene holder stengt.

– Men i en verden post-korona ønsker jeg meg et tettere samarbeid med institusjonene, spesielt de mindre. Nå ser man en overvekt av tilbud sentralisert på Blindern, sier Johannessen og peker på oppholdsrommet vi nå sitter i, på Høyskolen Kristianas campus i Oslo sentrum.

– Her finnes det verken en SiO-kantine eller noe annet i umiddelbar nærhet. Så jeg tror vi må jobbe litt med å legitimere SiO blant de mindre institusjonene.

Det var en ganske stor overgang å bli kastet inn som styreleder på en to minutters telefonsamtale

Stine Johannessen, ny styreleder i SiO

En god lytter

Som leder vil Johannessen beskrive seg selv som jordnær, rolig og flink til å lytte.

– Og jeg er ganske god på krisehåndtering, skyter hun inn og ler.

– Det er nok noe jeg tar med meg fra studiene.

– Har det rukket å bli noe krisehåndtering så langt, da?

– Noe vil jo være konfidensielt, sier hun lurt.

– Men det var en ganske stor overgang å bli kastet inn som styreleder på en to minutters telefonsamtale. De to første ukene opplevdes litt som et kaos fra ende til annen, men så lenge man beholder roen, går det som regel bra. SiO har også en bunnsolid administrasjon, og det har vært til stor hjelp.

Johannessen forteller at styrelederens viktigste oppgave først og fremst er å lede styremøtene samt å holde kontakten med den administrerende direktøren. Mens den administrerende direktøren i større grad har ansvaret for den daglige driften i organisasjonen, er det styrelederens oppgave å fronte avgjørelsene SiO tar, utad, blant annet i media.

– Jeg hadde egentlig sett for meg at denne delen av jobben skulle være mye verre, men de fleste sakene har vi jobbet så mye med at du til

styreleder i SiO

Balansegang: Stine Johannessen studerer ved Høyskolen Kristiania når hun ikke styrer med SiO-styret. Som student selv innrømmer hun at det til tider kan være vanskelig å treffe både studentene og organisasjonens behov.

slutt føler deg veldig trygg på dem.

– I tillegg sitter du med en annen innsikt enn hva som kanskje kan komme frem i nyhetsbildet blant studentene, sier Johannessen.

Hun legger til at hun ikke er blind for deler av kritikken som rettes mot konsernet.

– Det er en kompleks bedrift med mye forskjellige ansvarsområder, og ikke minst med en veldig forskjellig størrelsesorden. På den ene siden har du psykologtjenesten som er subsidiert av både kommunen og helsemyndighetene. Så har du SiO Bolig, som også er den klart største biten av det vi tilbyr.

– Når vi er inne på dette med

bolig: Kritikken av SiOs leiepriser har vært ganske hard over lengre tid nå. Hva tenker du om den?

– Som privatperson tenker jeg kritikken er legitim, men jeg tror man argumenterer litt på feil plass og mot feil organisasjon. Vi er nødt til å forholde oss til de tilskudds- og kostnadsrammene vi har for å bygge studentboliger. Leieprisene våre er kostnadsdekken, som betyr at vi ikke prøver å få noe fortjeneste på det vi gjør, og det er et viktig moment å ha med seg.

Johannessen understreker at SiO heller ikke er immune mot markedet, og at andre aktører vil kunne stå i fare for å overta, der-

som SiO slutter å tilby studentboliger.

– Da vil de bli mye dyrere, så det er mange hensyn å ta i sanne saker, sier hun.

Forandring fryder

Den kommende styreperioden til Johannessen markerer også et viktig veiskille i samskipnadens over 80 år lange historie. I august tar Andreas Berggren Eskelund over stafettpinne fra Lisbeth Dyrberg som administrerende direktør i konsernet, en stilling hun har hatt siden 1999.

– Dyrberg har vært en bauta lenge, så det er selvsagt trist at hun skal ut. Men forandring fryder, og jeg gleder meg veldig til å samar-

beide med den nye direktøren, sier Johannessen, som selv har spilt en aktiv rolle i ansettelsesprosessen.

– Hva legger man vekt på i en slik ansettelsesprosess?

– Kompetanse er én ting, men det handler også om hvordan man er i samspill med andre. Jeg har likevel tro på at overgangen vil bli ganske naturlig. Eskelund har bakgrunn fra både eidsbransjen og service- og tjenestemanagement. Han har altså jobbet mye med mange av tjenestene vi tilbyr.

– For ikke lenge siden vedtok Velferdstinget en resolusjon om at lederlønnen i SiO ikke skal oversti-

ge tre ganger gjennomsnittslønnen i bedriften. Hvor viktig blir studentstemmene i styret for å holde denne balansen gående?

– Den er absolutt viktig. Det handler jo om summer vi som studenter ikke kan forestille oss. Men det er også viktig å sette lønnen til et nivå som gjør at man får inn de beste kandidatene. Det tror jeg vi har klart i denne prosessen.

– Hva betyr det for den gjengse student at SiO har en konkurranse-dyktig leder?

– Det betyr at man får bedre tilbud, man får en bedre rustet organisasjon og en bedre samskipnad. Det vil alltid være en forskjell på en som kommer rett fra master, og en som har vært i gamet en stund. I hvert fall en som skal håndtere et så stort breddespekter av tjenester.

universitas@universitas.no

Krise for studentidretten

Konsekvens av kjedsomhet: Medisinstudenten Emilie Nygaard Jahnsen begynte å spille innebandy for OSI fordi hun kjedet seg under koronapandemien. For øyeblikket har de digitale treninger.

Oslostudentenes idrettslag merker en drastisk nedgang i antall medlemmer. Samtidig arrangerer studentlagene digitale treninger med kreative løsninger.

Sport

tekst Eilif Tanberg
foto Frida Roland

Stadige nedstengninger og manglende rekrutteringsgrunnlag det siste året har gått hardt utover studentidretten i Oslo.

Nylig meldte Aftenposten om stort frafall i Oslo-idretten generelt. Totalt sett har man opplevd en brutal nedgang, med nesten 10.000 færre medlemmer enn på samme tidspunkt i fjor.

Den samme tendensen har Oslostudentenes idrettsklubb (OSI) fått merke.

Deres visjon – «Alle studenter i aktivitet» – er krevende å jobbe for om dagen. Daglig leder i OSI Truls Vestnes kan fortelle om et idrettsår som har vært vanskelig.

– Det har vært veldig stille hos oss det siste året, men små perioder med litt aktivitet. Det har vært noen perioder hvor det som regnes som toppidrett, har vært aktivt, men alt i alt har det vært veldig lite aktivitet det siste året, forteller han.

Mistet 800 medlemmer

Lite aktivitet og færre rekrutteringsarenaer har hatt en stor innvirkning på medlemstallet. Vestnes forklarer at de endelige tallene for fjoråret ennå ikke er klare, men at de har sett en markant nedgang.

– De foreløpige tallene viser en nedgang på 800 medlemmer, fra rundt 3000 ved inngangen til 2020. Det er, forståelig nok, færre som valgte å betale for medlemskap i fjor sammenlignet med tidligere år, forklarer han.

Tapet av medlemmer tilsvarende en nedgang på 27 prosent.

– Men de fleste idrettsgruppene har vært veldig kreative, og det er mange som holder digitale økter og møtes innenfor de reglene som er. De aller fleste prøver å ha et tilbud over Zoom. Om det så er å ha kviss eller trene, så prøver de i hvert fall å holde en viss form for aktivitet, sier Vestnes.

– Vi har tro på at studentene kommer tilbake igjen, enda mer gira på å være aktive i et sosialt fellesskap, avslutter han.

Zoom-fleks

Emilie Nygaard Jahnsen er styremedlem og aktiv i OSI Innebandy.

Der har de hatt et spesielt fokus på å legge til rette for smittevernvennlig aktivitet det siste året. Hun ble selv med i august, fordi hun kjedet seg under pandemien. Etter å ha deltatt på en prøvetrening underlagt strenge regler fikk hun erfare at reglene ble ytterligere skjerpet utover høsten.

– Mot slutten av høsten begynte vi med «korona-spill», som vi kalte det. Vi satte opp kjegler, og hadde en egen form for kamper som ivaretok reglene. Og så stengte jo alt ned, og etter det har vi klart å få i gang digitale treninger ukentlig, sier hun.

Jahnsen forteller at de digitale treningene har åpnet opp for nye muligheter, for eksempel ved å holde arrangementer åpent for alle.

– Alle kan delta på treningen. Det er mest styrketrening, og ikke så mye innebandy. Det er ikke alle som har innebandyutstyr, og vi ønsker å inkludere alle, forklarer Jahnsen.

Hun studerer til vanlig medisin ved Universitetet i Oslo.

For å skape engasjement på sosiale medier og rekruttere nye folk forteller medisinstudenten at de hver uke legger ut «ukas digitale pose»:

– Vi legger ut bilde av dem som har vært med på trening, på Instagram, med ulike poseringer hver gang. Det er jo litt kleint på Zoom, så man må tørre å by litt på seg selv. Det er viktig å bryte isen og

tulle litt, sier Jahnsen.

Noen oppmuntrende ord

Eva Moshuus er nestleder i Velferdstinget og leder av studentidrettsrådet. Hun synes jobben som gjøres i studentidretten om dagen, er strålende, til tross for beinhardt smittevernregime.

– Jeg er imponert over stå-påviljen deres og hva de gjør for sine medlemmer, sier hun.

Moshuus trekker frem studentidretten som en viktig del av studenters totale helse. Den mener hun fortjener spesiell oppmerksomhet under pandemien.

– Studentidretten er alltid viktig. Den bidrar positivt til studentenes fysiske helse, og vi vet at det igjen bidrar til en bedre studiehverdag. Generelt fører dette til en bedre psykisk helse. Dette er sentralt både før og under korona, slår hun fast.

Nå om dagen forteller Moshuus at Velferdstinget jobber med å legge til rette for snarlig oppstart av idrettstilbud for studenter så snart det lar seg gjøre.

– Vi jobber konstant med studentidretten. Vi har blant annet hatt en lengre dialog med SiO om å få oppgradert kunstgressbanen utenfor Domus Athletica. Dette skal være av god standard, slik at studentene har mulighet til å komme tilbake for fullt og trene ute så snart det er mulig, sier hun.

– Har dere noen konkrete tiltak dere vil gjennomføre for å få i gang

Oslostudentenes idrettsklubb (OSI)

- + Organiserer undergrupper innenfor 35 idretter
- + 3000 medlemmer i 2019
- + Mottar årlig tilskudd på 2.125.000 fra Velferdstinget
- + Finansieres også gjennom medlemskontingent

Kilde: osi.no

aktiviteten etter pandemien?

– Akkurat nå jobber vi med en konferanse for studentfrivillighet, som skal arrangeres i 2022. Den skal få i gang aktivitet, også for idretten. Dette blir en mulighet for å skape en felles møteplass for alle som vil delta aktivt i studentlivet. Den vil være i 2022 for å sørge for at den kan være fysisk, forklarer Moshuus.

Men før den tid ønsker hun å komme med noen oppmuntrende ord til frivillige og aktive idrettstudenter i Oslo:

– Mitt håp er at vi kan klare å bygge opp aktiviteten igjen når samfunnet åpner. Stå på, dere er flinke. Det dere gjør, er viktig!

universitas@universitas.no

Splittelse i NSO

ARKIVFOTO: HANNE JONES SOLFJELD

En splittet valgkomité innstiller på to lederkandidater. Daniel Hansen Masvik ble ikke instilt, men mener fortsatt at han er den beste kandidaten.

NSO-valg

tekst Ingrid Elida Karo Johansen

Mandag kom meldingen om at flertallet i valgkomiteen til Norsk studentorganisasjon (NSO) ønsker at Tuva Todnem Lund, som leder Studenttinget ved NMBU, skal ta over stafettpinnen som leder i organisasjonen. Et mindretall tok imidlertid dissens og ønsket Jonas Økland som leder. Økland er for tiden NSOs velferds- og likestillingsansvarlig.

– Det er to veldig dyktige kandidater. Men det var en splittelse i komiteen, og det ble derfor ingen enstemming innstilling, sier leder i NSOs valgkomité Nikolai Klæboe til Universitas.

Han sier at innstillingen er en intern prosess, og ønsker derfor ikke å gå ut med hvor mange som tok dissens. Uenighetene handlet likevel om de ulike lederstilene som de to personene representerer.

Innstillingen er valgkomiteens anbefaling om hvordan organisasjon bør ledes. Nå er det opp til landsmøtet å bestemme hvem som blir talspersonen for studentene. Det skjer førstkommande helg.

Dette er reaksjonene til de tre lederkandidatene:

Et friskt pust

– Jeg er veldig lettet for å få innstillingen. Det er veldig gøy, men jeg er også litt overrasket. Jeg stiller mot to dyktige motkandidater, sier Tuva Todnem Lund over telefon til Universitas.

Lund er relativt ny i NSO og har derfor brukt mye av de siste ukene på å sette seg inn i organisasjonens politikk. Hun har tidligere kritisert NSO for å være en «gjeng pamp» som synser over hva som er studentenes beste. Derfor ønsker hun blant annet å styrke kontakten til medlemslagene.

– Det å se organisasjon med kritiske og nye øyne tror jeg kan gi et friskt pust til organisasjonen, sier hun.

Det er nettopp dette valgkomiteens legger i sin begrunnelse for innstillingen av Lund som leder. De skriver blant annet:

Det er veldig gøy, men jeg er også litt overrasket

Tuva Todnem Lund, innstilt leder i NSO

«Tuva har klare og tydelige mål for hvordan NSO kan bruke bredden av organisasjonen for å skape politiske gjennomslag. Tuva reflekterer godt rundt hvordan man gjennom inkludering av medlemslagene kan skape en sterkere grunnstein i studentbevegelsen.»

Komiteen beskriver videre Lund som en omsorgsfull og nytenkende person som vil holde arbeidsmoralen oppe i organisasjonen.

Nå er hun spent på landsmøtet til helgen og er glad for å ha tilliten til komiteen i ryggen.

– Mer motivert enn noen gang

Jonas Økland ble innstilt av valgkomiteens mindretall, men har ikke mistet håpet av den grunn. Tvert i mot er han mer motivert enn noen gang.

– Først og fremst er jeg veldig glad for en innstilling av en del av komiteen. Jeg skulle selvfølgelig ønske at jeg fikk unison støtte, men det viser bare hvilken vanskelig jobb komiteen har hatt, sier han.

Komiteen trekker frem Øklands erfaringer i ledelsen i NSO og ambisjonene hans for hvordan organisasjonen bør bruke mediene for å få gjennomslag, slik at organisasjon får en mer effektiv kraft i politikken.

– NSO må være tydelige i media. Det er viktig å være kritiske, men

det er også viktig å appellere til politikerne. Vi må skape dialog slik at politikerne ønsker å involvere oss i sakene sine. Man trenger ikke alltid de største overskriftene, sier han.

En outsider på innsiden

Daniel Hansen Masvik stiller også som lederkandidat, men ble ikke innstilt av komiteen. Han er overrasket over dette.

– Jeg mener fortsatt at jeg er den beste kandidaten, og kommer til å fortsette med å argumentere for det. Jeg har ikke tenkt til å gi meg, sier han.

Han forteller at han er kritisk til de to andre kandidatene.

– Tuva representerer outsideren og kritiserer studentpampene, men har lite erfaring fra NSO. Jonas har åpenbart erfaring i organisasjonen, men har stått for mye ekskludering av sentralstyret. Jeg har både outsider-perspektivet til Tuva, men også innside-erfaringen til Jonas, sier han.

Masvik sitter nå i sentralstyret i NSO og har tidligere vært leder av Studentparlamentet ved Universitetet i Tromsø. Der opplevde han at distriktene ble ekskludert fra NSOs

politikk, noe som motiverte ham til å gå inn i sentralstyret for å endre denne kulturen fra innsiden.

I prosessen rundt krisepakken etterspurte sentralstyret i NSO aktiv deltakelse i Zoom-møter med medlemslagledere og «fikk et blankt nei» uten alternative forslag, ifølge Masvik.

– Dette har ikke Jonas stilt seg i mot i arbeidsutvalget denne perioden og kom ikke med noen ønskede endringer på dette når han ble konfrontert under lederdebatten, sier han.

Om Lund mener han at hun har for lite innsikt i organisasjonen til å kunne lede den. Han mener hun også har for lite erfaring med lobbyvirksomhet.

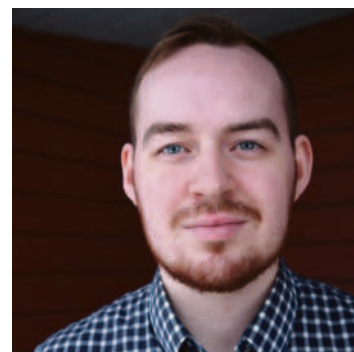
– Tuva har vært leder i Studenttinget ved NMBU i et år nå. Men dette har vært et år med koronarestriksjoner. Det er stortingsvalg til høsten, så hvordan skal NSO ha en leder som ikke kjenner noe lobbyvirksomhet utenom over Zoom?

Svarer på kritikken

Jonas Økland svarer slik på kritikken fra Masvik:

– I år har vært et helt annerledes år enn tidligere, og ting har måttet blitt gjort på andre måter. Jeg har selv trosset hele arbeidsutvalget mitt i saker i sentralstyremøtene nettopp fordi jeg var uenig med dem, og ønsket en større involvering av sentralstyret.

FOTO: SIGRID ELISABETH EKREM

Daniel Hansen Masvik

Tuva Todnem Lund svarer på sin side:

– Det stemmer ikke at jeg ikke kjenner til lobbyvirksomhet. Jeg har vært med på å kjempe for en ny krisepakke, og jeg har vært med på å kjempe frem seiere lokalt, og jeg har jobbet masse for å få åpnet campus for mine medstudenter. Det har vært viktige kamper for meg å ta, og det har jeg like mye jobbet frem gjennom lobbymøter som i media.

Jonas Økland sitter i Universitas' styre.

universitas@universitas.no

Der skoen trykker: Tuva Todnem Lund «er en god representant for organisasjonens medlemslag, og vet hvor skoen trykker», skrev NSOs valgkomité da hun ble valgt som leder av flertallet.

I STILLE PROTEST FOR KLIMA

Verden verker etter handling. Og kanskje er det ikke dem som roper høyest, som til slutt ender med å bryte barrikadene.

Mediter for klima

tekst Peter Mork, Ine Schwebs og Sindre Cottis Hoff
foto Jonas Been Henriksen

– Meditasjon handler i stor grad om å ta vare på seg selv, men jeg tror akkurat det samme gjelder vårt forhold til naturen. I stedet for å se på den som en ressurs, noe vi kan bruke opp, må vi erkjenne at den har verdi i seg selv, sier psykologistudenten Dominic Munton (34), der vi vasser innover i Østmarka, i varme klær og våte joggesko.

Det er midt i april, og vinteren som skulle ha vært over, har kommet med en krampaktig tilbakekomst. I sentrum er bakken våt og sleip av sludd, men her oppe på Haugerud omringes vi av et tett, hvitt lag. Munton kom hit etter å ha blitt kjent med sin nåværende kone i en øklandsby i Sverige, der han meldte seg frivillig til å bygge landsbyens første hus. Han ble kjent med flere likesinnede, og oppholdet der medvirket til at klimaengasjementet kom gradvis.

Munton mener meditasjon kan bidra i kampen mot klimakrisen på flere forskjellige måter.

– Jeg tror at å meditere kan bidra til å viske ut alle disse kunstige skillene vi har satt opp mellom mennesker, planter og dyr, sier Munton.

De som fortsetter
å meditere og ikke
gir seg etter den
første, tunge fasen,
forandrer seg

Ute Thiermann, forsker ved
Imperial College London

Grensene løses opp

For å løse klima- og miljøkrisen er det behov for å tenke annerledes. Men kan det å sitte stille og la tankene strømme bidra til at vi vekkes fra dvalen og begynner å handle?

Da Anders Stai Fougner (27) begynte å meditere, forandret virkelighetsforståelsen hans seg, og i den nye forståelsen slo klima- og miljøengasjementet røtter. Universitas møter ham på Blindern, der han forsøker å finne et sted å lese i fred. Han tar for tiden opp fag for å komme inn på psykologistudiene.

– Du innser at det ikke er noen klare grenser i naturen, sier han og kikker ned mellom trærne som begynner å få knopper rundt Villa Eika.

– Så ja, den klisjeen om at du er i ett med naturen, den er sann. Da følger engasjement for klima ganske naturlig av det. Hvis det blir en folketing, tror jeg det kan gjøre en forskjell. Og det tror jeg det kan bli, litt som trening er nå.

I dypet av meditasjonen

Det forskes stadig mer på sammenhengene mellom meditasjon, mindfulness og bærekraftig livsstil. Nederlandske Ute Thiermann ved Imperial College London har skrevet doktoravhandling om meditasjon og bærekraft. Forskningen som gjøres, kan bekrefte opplevelsene Fougner og Munton har hatt etter å ha begynt med meditasjon.

– De som fortsetter å meditere, og ikke gir seg etter den første, tunge fasen, forandrer seg. Da kjennes gevinsten på et dypere nivå, noe som motiverer til å forplikte seg mer til meditasjonen, sier Thiermann og fortsetter:

– Da ser vi at livsstilen endrer seg og blir mer bærekraftig, fordi man genuint forandrer perspektivene sine på livet.

Thiermann har basert forskningen sin på intervjuer og oppfølging av mennesker som driver meditasjon på tre nivåer: nybegynnere, de som gjør det innimellom, og de

Aktivt borgerskap: Det er et større problem at folk ikke engasjerer seg i politikken, enn at noen engasjerer seg for mye, mener Anders Stai Fougner.

kulturredaktør: **Fride Selnes Jensen**
fride.jensen@gmail.com 986 44 292

Ro over sinne: Om vi skal få til endringer i klimakampen, hjelper det ikke å bare stå og skrike mot alle som ikke forstår, mener psykologistudent Dominic Munton. Han mediterer daglig, noe han mener har bidratt til både et større klimaengasjement og respekt for andre mennesker.

som praktiserer mer avansert. I undersøkelsene av disse tre gruppene har hun identifisert en trend: De som driver avansert meditasjon, har også mer miljøvennlige vaner.

Thiermann er i gang med å undersøke det, men det er foreløpig uklart om meditasjon fører til en mer bærekraftig livsstil, eller om personer som mediterer, uansett ville levd mer bærekraftig – med eller uten meditasjon i livene sine.

– Hvem har vært med på forsøkene? Er det mennesker som i utgangspunktet er mer tilbøyelige til å leve bærekraftig? Hvordan ville meditasjon fungert på en hardnakket klimabe-
nekter, for eksempel?

– Det spørsmålet er det ingen som har svart på ennå, fordi det er vanskelig å få de menneskene til å meditere, sier Thiermann og ler.

Hun understreker at «autopilot» er et viktig stikkord, og at det er tydelig at meditasjonen gjør oss i stand til å skru av autopiloten som styrer oss gjennom en konsumbasert hverdag.

– Vi ser at folk vekker bevisstheten, og at de vekker hjer-
tet. Ved å vekke hjertet utvikler de dypere og mer tilfreds-
stillende relasjoner med andre mennesker, men også med
naturen, forteller Thiermann.

Plutselig innså jeg
at jeg kroppen min
og det som bor i
meg, rommet mye
mer enn jeg tidligere
hadde forstått

Dominic Munton, psykologistudent

– Det er en viktig del av å motivere mennesker til å fak-
tisk begynne å være oppmerksomme overfor naturen. Da
forstår vi at om verden lider, kommer vi til å lide, fordi vi
er sammenvevd.

Trollbundet av egen tankestrøm

Fougner har meditert aktivt i fire år. Da sitter han stille i
en halv til halvannen time om dagen, med blikket vendt
innover, trollbundet av sin egen tankestrøm. Nå snakker
han begeistret om virkningene det har hatt.

– Det er det mest spennende jeg har gjort med livet mitt.
Det er et brudd med virkeligheten slik du tror den funge-
rer, som om du skulle ha våknet en morgen og plutselig ha
superkrefter. Man får jo en tro på at alt er mulig, sier han.

Men for å stanse irreversible endringer i naturen hjelper
det ikke å sitte og tenke. Det krever handling.

– Det som avgjør om folk handler på klima og ikke bare
sier at de bryr seg, det er graden av tilknytning de føler til
naturen.

Med meditasjonen vokste følelsen av behovet for akutt
handling seg sterkere. Som Munton er han medlem av Ex-
tinciton Rebellion, som er kjent for aksjoner med ikke-vol-
delig sivil ulydighet. Selv om han ikke er med i den daglige
organiseringen, stiller han opp når det trengs.

– Jeg har vært på glattcelle et par ganger. Jeg er litt ka-
nonføde når det er aksjon: møter opp og blir arrestert.

Veien mot et rikere liv

– Mange aktivister har en oppfatning av at de må være sinte
for å utrette noe. Selv vil jeg si at handlinger utført i sinne
gjørne ender med å provosere frem enda mer sinne i an-
dre. Om vi skal få til endringer i klimakampen, så hjelper
det ikke å bare stå og skrike mot alle som ikke forstår, sier
Munton.

– Meditasjon kan hjelpe ved at handlingsmønstre i stør-
re grad bygger på ro og medfølelse, fremfor sinne og ag-
gresjon.

Selv levde Munton lenge uten å forstå betydningen av å

Endret virkelighetsoppfatning: Med psykedelika opplever Anders Stai Fougner å være en del av naturen.

Vi må se på personer som løsninger, ofte blir folk redusert til problemet

Karen O'Brien, klimaforsker og professor i samfunnsgeografi ved UiO

være i kontakt med sine egne følelser, før han oppdaget meditasjon. Som åtteåring ble han sendt på kostskole, og der lærte han sakte, men sikkert å skru av følelsene sine når savnet etter familien oppsto. To mislykkede bachelorgrader, mange reiser og et opphold i en svensk økologibosby måtte til før Munton forstod at bedre kontakt med egne følelser også er veien til et rikere og mer bærekraftig liv.

– Jeg pleide å være veldig sint. Jeg følte at alt «de voksne» hadde lært meg, var feil. Alt var vanskelig, og jeg så ikke hvordan en utdanning kunne hjelpe meg med å løse problemene mine som allerede føltes pressende, sier Munton.

Følelsen av håpløshet gjorde at han søkte løsninger. Et møte med psykedelika tidlig i tjuårene skulle vise seg å bli en øyeåpner.

– Jeg følte et nytt nivå av kjærlighet, fred og selvaksept som jeg aldri hadde vært borti før. Det var som en pekefinger som viste at mer var mulig. Plutselig innså jeg at krop-

pen min og det som bor i meg, rommet mye mer enn jeg tidligere hadde forstått, sier Munton.

Det var likevel etter en reise til India, til Dharamsala i Himachal Pradesh, at han oppdaget hvilke effekter som kunne oppnås gjennom yoga og meditasjon. I Ladakh ble han introdusert for meditasjonsmetoden vipassana, som skal være meditasjonsteknikken som ligger nærmest Buddhas lære. Vipassana betyr omtrent «å se ting som de virkelig er».

– Gradvis fant jeg verktøy som hjalp, jeg ble mer nysgjerrig på både mine egne og andres følelser, jeg stilte spørsmål ved hva jeg kunne endre, og hvor bra livet egentlig kan være, sier Munton.

Helikoptereffekten

I begynnelsen er meditasjon tungt, og mange gir opp. Bivirkninger kan være kjedsomhet, stive knær og ubehagelige møter med underliggende angst og depresjon.

– Det skal mye kognitiv anstrengelse til å meditere. Fordelene ligger et stykke ned i veien, sier meditasjonsforsker Thiermann.

For både Munton og Fougner fungerte psykedelika som et kikkhull inn til virkningene langvarig meditasjon gir.

– Jeg begynte å meditere aktivt da jeg skjønte at det var en måte å gradvis bygge den sinnstilstanden jeg opplevde første gang jeg tok psykedelika, på, forteller Fougner.

– Jeg følte utrolig stor takknemlighet og glede ved det å være i live. Så skjønte jeg at mye handler om mental tilstedeværelse. Det prøver man å bygge gjennom meditasjon.

Forskeren Thiermann snakker om psykedelika som en meditasjonsboost. Hun har ikke forsket på det selv, men nevner at det har blitt gjort forskning på det ved Imperial College London, der hun tok sin doktorgrad.

– Forestill deg et fjell, og på toppen av fjellet finnes en dyp innsikt, forteller hun fra frokostbordet sitt i Boston.

– Når du mediterer, er du nødt til å gå hele veien, sakte, men du tar innsiktene fra stien med deg, det er en stiens lærdom. Når du kommer til toppen og ser ned, får du en fantastisk, dyp innsikt og oversikt over deg selv og verden.

Med psykedelika, fortsetter hun, kan du forestille deg et helikopter som tar deg til toppen.

– Du får litt av den samme opplevelsen, men ikke evnene eller forståelsen av hvordan du kan bruke disse innsiktene videre i livet.

Fougner er enig i denne beskrivelsen, men legger til at psykedelika også kan være en inngangsport til meditasjon, som for mange høres fryktelig kjedelig ut.

– Psykedelika gir deg en umiddelbar opplevelse av at virkelighetsoppfattelsen kan bli så fundamentalt annerledes, sier Fougner, før han legger til:

– Men jeg er ikke helt naiv, da. Det er ikke sånn at hvis vi hadde puttet LSD i drikkevannet, så ville klimakrisen ha vært løst. Selv om jeg tror det hadde hjulpet litt hvis flere folk hadde hatt psykedeliske opplevelser.

Fougner forteller også at det første ordentlige møtet han hadde med Excinction Rebellion var på en psykedelisk konferanse i London. Der snakket de om psykedelika, miljøengasjement og forskning som viser at ikke-voldelige opprørsbevegelser historisk sett har ført til endringer.

– Det likte jeg da, for da er det en plan, vi skal ikke bare gå ut og bråke og håpe at noe skjer, men det er et konkret mål.

Han trekker frem at sivil ulydighet ofte blir oppfattet som destabiliserende. Selv oppfatter han det mer som aktivt borgerskap.

– Det er et større problem at folk ikke engasjerer seg i politikken, enn at noen engasjerer seg for mye.

Fra handling til holdning

En norsk forsker som har sett på sammenhengen mellom mindfulness, meditasjon og bærekraftighet, er Gunaketu Bjørn Kjønstad. Han er gestaltterapeut og underviser i mindfulness, blant annet ved Oslomet. I møte med studenter omtaler han gjerne mindfulness som oppmerksomhetstrening, der målet er å lære bort en mer oppmerksom og empatisk form for kommunikasjon.

Jeg tror det hadde hjulpet hvis flere folk hadde hatt psykedeliske opplevelser

Anders Stai Fougner, student

– Jeg tror meditasjon har stort potensiale til å skape holdningsendring til fordel for miljøet, at det kan bidra til mer miljøvennlig atferd, sier han.

Det første steget er å bli oppmerksom på hvilke livsbetingelser vi lever i, mener Kjønstad.

– Mye forskning tilsier at vi ikke klarer å opprettholde et gunstig klima for mennesker med det forbruket vi har nå. Men en forutsetning for endring er jo en motivasjon for å skulle endre. Så det å kultivere en oppmerksomhet mot at endring trengs, kan etter hvert bidra til endring.

Han mener et viktig grep er å se på hvordan konkret *handling* kan bidra til endring i *holdning*. Hvis vi endrer atferd gjentatte ganger, er det sannsynlig at også holdningene våre endres på sikt.

– Det er noe forskning som tilsier at atferd fører til holdningsendringer, så det er litt spennende å utforske en kombinasjon av fokus på det indre via meditasjon og det ytre med faktisk atferd.

– En annen motivasjonsfaktor er jo hvis man kultiverer oppmerksomhet overfor naturen på en måte at man faktisk setter pris på den, legger han til.

Å fordele skyld og skam er ikke alltid er det beste grepet dersom målet er å få flere til å gjøre grep for å lede et mer klimavennlig liv, tror Kjønstad.

– Kjeppen kan skremme, men det er jo ikke alltid så effektivt.

Han er likevel klar på at en blind tro på meditasjon i seg selv kan være kontraproduktivt:

– Det er farlig å tenke at meditasjon er en løsning i seg selv, og at det er enkelt. For det er det ikke. Man må ha en levende praksis i det for å lære det bort. Og det kan være vanskelig. Man kan oppleve store hindre. Men disse hindrene er som gjødsel til personlig og samfunnsmessig utvikling.

Endringsagenter

Professor i samfunnsgeografi og klimaforsker Karen O'Brien støtter på lang vei Thiermann og Kjønstads funn. Gjennom sin egen forskning og undervisning ved Universitetet i Oslo bidrar O'Brien med å forklare de sosiale og menneskelige sidene ved klimaendringer. I likhet med Kjønstad har O'Brien lite tro på pisk for å motivere folk til tro på endring.

– Vi må se på personer som løsninger. Ofte blir folk redusert til problemet. Jeg tror vi ofte undervurderer både vår individuelle og vår samlede kapasitet for å skape endring, sier hun.

For at vi skal være til stede og i balanse med oss selv og verden rundt oss, trenger vi å skjerme oss fra støyen som omgir oss, mener O'Brien. Vi trenger rett og slett litt ro i tankene våre, et avbrekk for å se mønstre og sammenhenger. En måte å gjøre det på er ifølge henne gjennom nettopp meditasjon.

– Poenget er at når vi selv har det bedre og føler at vi er verdifulle, er vi også bedre rustet til å ta valg som er bedre for et større fellesskap enn bare oss selv. Det ligger mye kraft i positive erfaringer.

Men det holder ikke å lene seg på bare atferdsendring og tekniske løsninger hvis vi skal snu utviklingen i riktig retning, mener samfunnsgeografen. Vi må se på hvilke problemer vi faktisk er nødt til å løse, og hvilke samfunnsstrukturer som er med på å opprettholde dem. Økte klimagassutslipp eller plast i havet er et resultat av den teknologien og det samfunnet vi har skapt. For å få til et skifte må folk settes i sentrum og sees på som endringsagenter, ikke trøbbelmakere.

– Hvis vi blir for opptatt av å se på kun de tekniske løsningene, er det lett at vi ender opp med det motsatte av den ønskede effekten: det som kalles Jevons paradoks, der teknologiske fremskritt øker, i sedet for å redusere, forbruket, sier hun.

– Tror du meditasjon og en sterkere følelse av å leve her og nå gjør oss mindre opptatt av økt forbruk og konsum ved at vi blir oppmerksomme på at det finnes viktigere ting her i livet enn det neste beste?

– Det kan være problematisk å si at meditasjon og konsum alltid er motsetninger. Det finnes mange mennesker der

Retter blikket ut: Lenge levde Dominic Munton et liv avskåret fra egne følelser. Meditasjon har gjort at han har fått bedre innsyn i seg selv og har lettere for å rette blikket utover.

ute som mediterer og samtidig har et veldig høyt forbruk. Det handler også om hva du retter tankene dine mot.

I ett med omgivelsene

Snøen ser ikke ut til å stoppe å lave ned over Haugerud. Etter gåturen i marka inviterer Munton Universitas opp i leiligheten sin, i tiende etasje, med utsikt over det som kan virke som hele Oslo Øst. Da han hadde sin første kontorjobb i Bristol som 16-åring, syntes han den voksne verden virket trist og grå. Leiligheten han nå bor i, står i sterk kontrast til oppfatningen: en knallgrønn sofa, turkise hyller, grafiske kunstverk på veggene og en myriade av planter vitner om at voksenlivet ikke trenger å være ensfarget.

– Jo tettere kontakt jeg fikk med meg selv som et levende vesen, jo lettere ble det for meg å sette pris på andre levende vesen, sier Munton. Han betrakter plantene som strekker seg ned fra hyllene på veggen ovenfor spisebordet vi sitter ved.

– Jeg har alle disse plantene, og det er noen store og noen

mindre, noen som er litt skadet, men de er i live. De endrer seg, de vokser, på sin egen måte og i sin egen fart, og jeg har blitt veldig glad i å sørge for at de lever, fortsetter han.

Og når man i større grad blir klar over hvordan sitt eget atferdsmønster påvirker andre, er det vanskelig ikke å tenke på konsekvensene hver gang man står overfor et valg, mener Munton.

– Om jeg sårer deg, sårer jeg meg selv. Om jeg går ut og ødelegger naturen, ødelegger jeg meg selv. Man trenger ikke et filosofisk perspektiv for å innse at vi ikke handler på denne måten. Det er bare å se ut av vinduet: Vi har ødelagt naturen som om naturen ikke var oss, sier Munton.

– Nå er naturen i ferd med å slå tilbake, for vi kan ikke skille oss fra den. Vi kan ikke ødelegge naturen uten å ødelegge oss selv.

Denne artikkelen er et samarbeid mellom Universitas' klima- og kulturseksjon

DEBATT

debattredaktør: **Aksel Rogstad**
debatt@universitas.no 988 05 815

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

1, 2, 3, 4, jeg erklærer studentopprør

«Jeg har ingen intensjon om å oppfordre deg til å stemme. Hjemmesitting er hjemmesitting, ikke noe annet», skriver psyko-logistudent Simen Bø i Studvest, i anledning studentparlaments-valget ved UiB. Han «tror ikke det har noen reell effekt hvilken liste som blir størst, eller hva sam-mensetningen av Studentparla-mentet blir». Ja, ifølge Bø er UiB-studentenes forsamling sågar «viden kjent som en lekeplass for ambisiøse politikerspinner», hvor politikerbarna kan «teste ut ideer for man kommer ut i det virkelige

politiske landskapet». Bø etterlyser «representantene som boikotter møter hvis de an-satte nekter å diskutere viktige studentsaker», og spør: «[H]vor er gnisten?» Kanskje forsvant gnisten da det viste seg at hvis man er snill og grei, venter det muligens en godt lønnet stilling i studentsam-skipnaden. Eller kanskje har vi det for godt, alle sammen. Uan-sett tenkte jeg å utfordre rektor til tommelek etter lunsj.

Fattig-fatigue

Instituttleder ved NTNU Nora Kulset har som så mange andre følt på de utallige kvalene som følger med timene på Zoom, men i Universitetsavisa øns-ker hun heller å gi spalteplass-ten til alle de andre «fatigu-ene» som herjer i tiden. Kulset hjemsøkes av både «[i]ngenting skjer-fatigue», «[f]astmonterte stoler-fatigue» (jeg har person-lig glemt hvordan det er å være på et arrangement overhodet), «Birkenstock-fatigue» og «[v] aksinedebatt-fatigue». Hennes «[h]åndsprit-fatigue» lindres heldigvis noe av at «de mest sjarmerende automatene har fotpumper. De er som de gamle

Star Wars-filmene: analoge, like-vel framtidsrettet». Én fatigue trumfer imidlertid resten: «Henrik Asheim-fati-gue». Det er nemlig ikke bare de arme studentene som får merke den mørke auraen som stråler ut fra regjeringskontorene. De universitetsansatte ser dog ut til å føle på et sinne styttet på et litt annet grunnlag: Asheims store synd er at han «mener at vi skal ha to sensorer på alle eksame-ner, bekostet av oss selv». Uff, ja, det er nesten like ille som å råtne på en trang hybel, permittert og uten dagpenger. Bekostet av en selv.

Ukas tvitringer:

werno jenso @HyggeligTjommi
hvis det Støre sier er riktig, at det ville blitt lovlig å dele en hel tallerken med narkotika i en bakgård mens en tykk italiensk kokk spiller trekkspill i bakgrunnen, ja da er jeg glad det ikke blir noen rusreform!!
Det Støre sier, er definitivt riktig.

Søren Heller @Awnrottur
sketsj:
Fyr som sier til gutt, «du klarer aldri å bli proff!» og han gutten jobber beinhardt! strever seg skikkelig opp og frem og vinner Champions League til slutt, og han fyren som sa det til han in the first place ser finalen på tv og sier «han hadde ikke noe særlig god kamp»
Du er ikke fritatt fra janteloven bare fordi du har klart å heve deg over alle andre.

TRONDHEIMS BEST KLEDDE 2018 @gingerpuz96
tror jeg har kjøpt aksjefond idag men aner ikke hva jeg holder på med så er ikke sikker #HunTrorHunInvesterer
Og jeg tror jeg bygger fremtidens globale finansfellesskap når jeg kjøper bitcoin, men hvem vet.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**
Typiske innlegg er mellom 1500 og 2500 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Utdanning for alle – ikke bare de med månedskort

Parkering

Max Henrik Arvidsson, formann i Den konservative studenterforening

Torsdag 15. april gikk Rauand Ismail fra MDG ut i Universitas med visjonen et bilfritt UiO. Parkerings-plassene skal ryke, og han har mange forslag til nye spennende prosjekt som kan overta parkeringstomten: både parker, konsertscener og ute-serveringer. Dette er fint for mange, men som vanlig er det de som sliter mest, som ikke blir husket.

Forslaget er ikke bare idealisme på sitt verste. Det er også fryktelig usolidarisk. Hva er det viktigste når vi studenter endelig skal tilbake til campus? For Den konservative studenterforening er det at alle har muligheten til å møte opp – enten de ankommer med bane, buss eller bil. Det er ingen utfordring for unge, ressurssterke mennesker som kan løpe til t-banen eller 17-trikken. Studenter som er avhengige av en assistent for å komme seg gjennom dagen, får lettere tilgang med bil. Foreldre som haster gjennom den mer og mer ufremkom-melige byen for å levere ungene i barnehage eller skole for så å rekke første forelesning klokken åtte, kan være avhengige av bil for å få dagen til å gå opp. De som

grunnet de skyhøye leieprisene i det rødgrønne Oslo ikke har mulighet å bo ved siden av t-banenettverket, mister dyrebar studietid dersom veien til og fra cam-pus er en rundreise av ulike kollektivmiddel. Det er mange grunner til at studenter har behov for bil. Dersom bilen er elektrisk, vil det ikke være utslipp knyttet til det å gjøre hverdagen litt enklere for folk. Det er utslippene vi vil ha ned, ikke inngangen til studier.

Det er utslippene vi vil ha ned, ikke inn-gangen til studier

Vi må huske at politiske initiativ kan ha uheldige, uintenderte konsekvenser. Vi skal ikke lukke dører for mennesker, men heller åpne dem. Park er vel og bra, og på Blindern er vi heldige nok til å ha store grønt-områder rundt oss. Det kan avholdes konsert i Fysikkbakken, og mange av oss ser frem til utepils på Frederikkes plass. Parkerings-muligheter er det færre av. Og større avstand mellom forelesningssalen og bilen vil være et unødvendig hinder som legger større hinder i veien for mange studenter. Derfor bør parkeringsplassene bli. Denne saken dreier seg ikke om parkering, det hand-ler om tilgang til utdanning. Og forslag som dette gjør in-tet annet enn å forhøye terskelen for de som kanskje har den høyeste terskelen fra før. La parkeringsplassene leve.
debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Meditasjon om morgenen er billig selvhjelp og funker for meg. Jeg begynte med det etter korona, fordi jeg satt og spant på stolen og lurte på hva jeg skulle gjøre

UiB-student **Fredrik Tranvik (22)** har funnet en selvmedisinering av det åndelige slaget

Vi opplever ikke å bli satset på

Flytting

Åse Berg Dybvik, leder i studentrådet for estetiske fag ved Oslomet

I mars i fjor vedtok styret ved Oslomet å opprettholde tilstedeværelsen på Romerike gjennom en to-cam-pusløsning. Samtidig har leieavtalene i Pilestredet begynt å gå ut og man må bestemme seg for hvilke som skal opprettholdes. For som kjent leier Oslomet sine bygg av Statsbygg, KLP og flere. Å leie bygg er ikke spesi-elt lønnsomt, i hvert fall ikke i sentrum av Oslo. På bakgrunn av dette er det ytret et ønske i Fakultet for teknologi, kunst og design å ikke fortsette leieavtalen i Pi-lestredet Park 33, altså Institutt for estetiske fag. I tillegg skal de som studerer på Kjeller, inn i Pilestredet, med resten av studentene der. Hvordan? Arealeffektivisering. Samtidig er det forventet at an-tallet studenter i Oslo kommer til å øke.

Som studentrådsleder og studentpolitiker får jeg man-ge henvendelser fra studentene. Noe jeg aldri har møtt, er en student som mener vi har for god plass – snarere tvert motsatt. Studentene på estetiske fag er avhengige av klasserom med stor nok plass for nødvendig utstyr. Produktdesign trenger kraftige maskiner og individuelle arbeidsplasser. Sykeplei-studentene og lærerstudentene trenger leseplasser.

Det opplevdes trangt for mange av studentene som trengte spesialrom før pandemien, og det kommer til å bli trangt etter også. Det jeg da lurte på, er hvordan vi skal gå ned i areal samtidig som vi skal ta inn flere studenter? Jeg ville ha trodd at flere studenter betydde en økning og ikke en nedgang i areal. Dette går på bekostning av læringsutbyttet og læringsmiljøet til studentene. Å ikke kunne sitte på campus med plass til å boltre seg kreativt er en svakhet som ikke løses av å gjøre det samme hjemme. Å prøve og feile i fel-lekap er en viktig form for læring. Studentene som nå har søkt på estetiske fag, vet ikke hvor de kommer til å fullføre graden sin. Det kastes fortsatt forslag i lufta om at noen in-stitutt skal flyttes ut av Oslo og inn på Romerike. Hvordan skal vi informere våre medstudenter om denne pro-sessen?

Vi skal naturligvis lære av koronasituasjonen og all den digitale undervisningen vi har hatt. Men vi kan ikke godta at det skal erstatte nødvendig klasseromsun-dervisning. Å tegne akt, å sy en ballkjole eller sette å opp et dukkespill fungerer dårlig over Zoom; dette er aktivitet vi trenger arbeidsplasser til. Nå skal jeg ikke si at det er noen som mener det motsatte, men vi får ikke inntrykket at vi satses på heller.
debatt@universitas.no

Stopp diskursen, jeg vil av

ILLUSTRASJON: ODIN DRØNEN

Etter å ha møtt meg selv i den akademiske døra er det tid for å rydde opp på det diskursive roterommet. Uansett hvor ubehagelig det blir.

Essay

Ingeborg Løkling, journalist i Universitas

Det sitter langt inne å innrømme at man har gått mot sine prinsipper. At man har blitt det man sverget aldri å bli. Ofte handler dette om at man ligner mer og mer på sine foreldre, eller at man har begynt å genuint like lakris. Mitt prinsippbrudd er imidlertid mer alvorlig enn som så. Jeg har nemlig blitt med på det akademiske tompratet.

Som 19-åring begynte jeg å studere historie og støtte på umulige ord som «diakron», «anakronisme» og det fryktede «paradigmeskiftet». Jeg forsto ingenting og googlet panisk under pulten, sammen med de fleste andre i lokalet. Definisjonene jeg fant på nettet, samsvarte sjelden med den bruken av ordet jeg så rundt meg.

På min første eksamen sverget jeg derfor å aldri legge meg til den uvanen å bruke vanskelige akademiske ord bare for å bruke dem. Som en universitetets Peter Pan skulle jeg aldri bli voksen. Det å skrive tilgjengelig og forståelig ble mitt mål. Denne flyktige drømmen var nettopp det: flyktig. Den akademiske krokodillen med klokke i magen minnet meg på at tiden gikk, og allerede i tredje semester tok jeg meg selv i å krydre oppgavene mine med epistemologi og hermeneutikk, uten å helt vite hva det betyr.

Det går sjelden bra når man finner et ukjent glass bakerst i krydderskapet, uansett om kokkeleringen er kulinarisk eller språklig. Man vet ikke helt hvor det kommer fra, det

er egentlig for gammelt til å brukes, muligens har det størknet, og jeg aner ikke om jeg kommer til å bruke det riktig. Det er kanskje å banne i kirken, eller i Georg Morgenstiernes hus. Muligens skjemmer jeg meg ut for all fremtid når jeg sier dette, men jeg er faktisk svært usikker på hva dialektikk er.

De fleste studier har disse ordene. Sosialantropologi har «kulturrelativisme», sammenlignende politikk og historie har «hegemoni», sosiologi har «narrativ». Litteraturvitenskap hadde en så stor uvane med å kalle ting for «kafkaesk» at det ble diskutert i Kafka-biografier og flere artikler. Det finnes til og med en egen Ted-talk om hvordan det brukes feil, med seks millioner visninger.

Som en universitetets Peter Pan skulle jeg aldri bli voksen

Det er mulig dette i stor grad er et humanistisk eller samfunnsvitenskapelig problem, for da jeg foretok denne svært uvitenskapelige undersøkelsen blant mine realfagsvenner, fikk jeg tørt til svar at man i realfagen «ikke bare kan finne på noe», og at «fancy ord bare er nyttige når de beskriver noe langt på en raskere måte». Dem om det.

Psykologi har riktignok «projisering» og den velkjente «kognitive dissonansen», men diskursen om hvor man plasserer psykologi som fagfelt, har jeg like lite lyst til å blande meg inn i som i diskursen om ordet «diskurs». Da jeg spurte en litteraturvitervenn om hva som var forskjellen på diskurs og diskusjon, fikk jeg til svar at det var det enkelt å svare på dersom man hadde lest Foucault. I det øyeblikket følte jeg mitt akademiske hegemoni svinne hen.

Er det roten til et større problem i academia? Er det tid for et paradigmeskifte når det kommer til bruken av paradigmeskifter? Forskere i Norge og Sverige har gått sammen om å lage en akademisk ordliste. Flere av disse kom fra en ikke-akademisk bakgrunn og slet selv med å forstå det som ble skrevet og sagt rundt dem da de begynte på universitetet.

Manglende forståelse av akademiske ord og uttrykk kan føre til store sprik i prestasjoner og i verste fall at terskelen for å ta høyere utdanning blir høyere, viser en svensk studie av ordforståelse, blant de som søker opptak ved svenske universiteter og høyskoler. Andre mener det ikke er et stort problem, og at språket naturlig utvikler seg slik at både ord og definisjoner endrer seg. Dermed er det ikke noe poeng i å tviholde på utdaterte ord bare for syns skyld. Disse ordene kan kunne fremstå som anakronismer, om du vil.

Hva er egentlig vitsen med å være så pedantisk? Min historieforeleser på UiB beklaget seg over studentenes bruk av ordet «reaksjonær». Definisjonen handler strengt tatt kun om de som vil ha samfunnet tilbake til før den franske revolusjonen. Likevel forstår de aller fleste dette begrepet i dag som noen som vil tilbake til «slik det var tidligere», uansett når dette skulle være. Selv om Napoleon og kontorrotter i Bergen ville vært uenige.

Jeg vet at det er feil å bruke «diskurs» om en diskusjon, bare fordi jeg synes den omhandler et ekstra nerdete tema. Hvis diskusjonen foregår på Twitter, er den for meg alltid en diskurs uansett. Denne høyst personlige definisjonen finnes ikke i noen ordbok, men det er nå slik det brukes, og slik jeg bruker det. Og lakris er faktisk godt, uansett hva Foucault måtte mene om det.

ANMELDELSER

anmelderredaktør: **Ellisiv Sunde Myrva**
anmeldelser@universitas.no 944 73 404

 Plate:

Blytung melankoli i befriende melodi

Balcony Dream

Artist: **Benedikt**

Sjanger: **Indie // New age**

Plateselskap: **Koke Plate**

Benedikts mørke tematikk kan med sin behagelige atmosfære like gjerne appellere til balkongpils som eksistensiell krise.

Hvilket musikalsk rom skapes når sørgelig tematikk møter melodisk kvalitet og kompleksitet? Indie-folk-bandet Benedikt beviser sitt, når de stilfullt fyller alle kriker og kroker. Med vokalist, gitarist og låtskriver Hans Olav Settem i teten utfordrer de naturlover idet instrumenttrekkas svevende folk-sound møter en blytung tematikk.

Alvorstunge «Purple and green» åpner platen, men letter fra bakken og kiler en godt i nakken når refrenget taktet opp. Tematikken er mer gjennomgående enn på debutalbumet, og ti kommende spor inviterer lytteren inn i en atmosfære som er like sterk og god som den er vond og øm. Et høydepunkt følger med «In the mirror», når kassegitareren og (den undervurderte!) banjoen girer opp i tempo. Hvilepuls mellom refren-

gene suppleres stadig med strykere, og Settems vokal er skjør, men innbydende som en varm hånd og leier oss lunt gjennom samtlige låter.

Det sakkes ned med «Silver and Gold» i Sufjan Stevens-stil. Settem viser seg like god med pennen og blokka som med kassegitareren, og vier du tiden til lyttestund, vil det lyriske trolig skake ved noen eksistensielle grunner i deg. I det minste når lett fingerspill leker blant fuglekvisper på «Old Friends», vokalen spennes til sitt lyseste og en blåser insisterer på et slag i både magen og tårekanalen.

Deilige pianonoter innvier «Head on a Spike», før trommene setter hodet i rolig sving. Balsamrefrenget smører sjela, og låten spilles gjerne ti ganger til. Det nøytraliserende og tekstløse tittelsporet følger, hvor gjengen har fått med seg trommeslager Ola Øverby på intet mindre enn en sag. For så bygger det seg rolig opp. «I will go mad», synger Settem på «Pope Francis»; det vitner også instrumentene om, når samtlige tar av i en skjellsettende crescendo. Og fra noe så heftig og sakralt jordes lytteren med «Waltz», akustisk i takt og nydelig i koring: «When I'm with you I lose, truth and blues.»

Tuvabands Tuva Hellum Marschhäuser synger vakkert spikeren i kista for dette albumet på «My Killer». Delikat formulerer de en dødstatematikk, som samtidig er pakket varmt nok inn til å frekventere i flere av mine personlige spillelister. Det er velbeskrivende for de øvrige låtene også.

Settems vokal og gitar er fellesnevneren som trekker låtene over i hverandre. Samtidig vitner det like mye om et særdeles gjennomtenkt verk, hvor de er distinkte nok hver for seg. En sår tematikk blir aldri for mye av det vonde, og det er absurd vakker å befinne seg i Benedikts musikalske univers, med tidvis muntre innpakninger. Midt blant disse møter bandet deg på halvveien og insisterer på en atmosfærisk lytteropplevelse. Ironisk nok er det noe synonymt med den sørgelige tematikken og bakken som tiner, blåere himmel og lysere kvelder. Denne skattekisten av et album kan like gjerne ta deg tilbake til disse vårdagene, når du en gang trykker «play» neste vinter og musikken insisterer på å fjerne sløret av de innerste følelsene dine.

Saga Eline Jonsson Hoff
anmeldelser@universitas.no

 Plate:

En lettglemt drøm

Misty Coast dykker ned i drømmenes uklare verden. Men albumet er som de fleste andre drømmer: ute av hodet noen minutter etter oppvåkningen.

«When I Fall From The Sky» er det tredje albumet til duoen Misty Coast. Det er Linn Frøkedal og Richard Myklebust, kjent fra The Megaphonic Thrift, som har søkt vekk fra sin tidligere støyende indiebakgrunn og mot en mer harmonisk popverden. Med seg på laget har de fått Emil Nikolaisen og Jørgen Træen, som tidligere har jobbet tett med Susanne Sundfør, Sufjan Stevens og Jaga Jazzist. Og dette skinner igjennom, for albumet er velbalansert og velprodusert til fingerspissene.

Lydbildet i åpningslåten «Switch Off» setter

standarden for hvor velprodusert det hele er. Balansen mellom de forskjellige elementene svever i en nær perfekt harmoni. Der så mye annen musikk drukner seg selv i et element, er denne balansen gjennomgående for hele albumet. Her følger Misty Coast noe av det mest originale innen indierock, der en vimsede, men balansert melodi harmoniseres av en myk og sløv stemme. Behagelig å høre på, rett og slett.

De neste to låtene på albumet, «Transparent» og «In a Million Years» opprettholder også det fremoverlente tempoet albumet starter med. Deretter jekkes det hele ned noen hakk til «Ghost Town» og «Jet Lag».

I sistnevnte låter kommer det drømmende uttrykket som Misty Coast søker mot, spesielt til uttrykk. Frøkedal og Myklebust sine stemmer går godt sammen her og legger seg et sted bak i hodet. Der ligger de på de fleste av albumets låter, og følelsen av at noen forsøker å trekke en inn i en verden av drømmer, er vanskelig å stritte mot. «Do You Still Remember Me?», platens nest siste låt, er nok den som stiller sterkest. Her kommer Frøkedals vokal og med det også

tekst enda tydeligere frem. Dette finner man også igjen på «Sugar Pill», der det er Myklebust som får hovedrollen, noe den litt sløve stemmen kler godt i dette albumet. I et album der lyrikken ikke er det mest sentrale, gir de to nevnte låtene en ekstra dybde og noe variasjon til albumet.

Dessverre setter den drømmende følelsen seg litt vel i hjernebarken, og selv om albumet er godt, blir det i lengden for lite variert etter denne anmelderens smak. Forsøket på å skape noe eget og nytt drukner i det som er blitt en standardisert oppskrift på nyere indiealbum. Potensialet her er enormt, men som så mange andre følges en oppskrift på å skape noe unikt, og med det fordufter det unike. Som gamle indietravere leverer Misty Coast noe som treffer, «When I Fall From The Sky» blir ingen skivebom. Drømmen er vakker, den, men visjonen om nyskaping og det unike – den savnes.

Jørgen Brevik
anmeldelser@universitas.no

When I Fall From The Sky

Band: **Misty Coast**

Sjanger: **Indie pop**

Plateselskap: **Fysisk format**

Bok:

En intuitiv håndbok i klimaargumentasjon

Nora Jungeilges Heyerdahl skriver til deg som blir møtt med hersketeknikker og fordommer i selv de mest dagligdagse samtalene om klima. Men møter MDG-politikeren seg selv i døra?

Som ung og samfunnsengasjert er det ikke sjelden en møter på litt av hvert i politiske diskusjoner. Likevel er det spesielt én sak som ofte setter sterke følelser i sving: klimasaken. En skulle kanskje trodd at klimadebatten primært vekket sterke følelser hos unge som fornemmer en stadig mørkere sky bre seg over fremtiden. Men samtidig som at ungdom bekymrer seg over en uønsket arv, er det tilsynelatende halvgamle gubber som reagerer kraftigst i kommentarfeltet, under familiemiddagen og i samfunnet for øvrig. Disse gubbene blir kanskje din staeste motstanderen i klimadiskusjonen, og av den grunn velger Nora Jungeilges Heyerdahl gjennomgående å referere til klimaskeptikere som «onkelen» i sin bok om klimadebatt.

I «OK boomer» gir Heyerdahl leseren en oversiktlig innføring i klimaargumentasjon. Hun har selv lang erfaring som klimaaktivist, er femtekandidat på stortingslisten til Oslo MDG og studerer samfunnsøkonomi ved Universitetet i Oslo. Heyerdahl går kategorisk gjennom velkjente, og ofte kontroversielle, temaer innen klimapolitikk som kjøtt og olje. Hun ser nærmere på disse temaene og peker ut, mer eller mindre, kjente påstander, begreper og motargumenter klimaengasjert ungdom kan møte på i diskusjoner. Ofte er det kanskje sånn at nettopp du som klimaengasjert, sitter igjen og føler deg dum etter en klimadiskusjon, til tross for at du har fakta på din side. Heyerdahl vil gjøre leseren bevisst på hvorfor dette ofte er tilfellet, og har derfor avslutningsvis dedikert et helt kapittel til å nevne kjente hersketeknikker, samtidig som hun gir mange nyttige tips til hvordan du skal håndtere dem.

Jeg kan relatere til mange av de erfaringene som Heyerdahl skildrer i boken. Særlig kan jeg kjenne meg igjen i fortvilelsen og irritasjonen som demrer når man innser at man ikke klarer å nå gjennom til den skeptiske motparten – om det er i samtale med en «boomer» eller med en 23-årig klimaskeptiker, oppvokst i Oslo, som er mot bompenger fordi hun vil kjøre fra leiligheten på Majorstua til Blindern hver dag. Sistnevnte er kanskje ikke stereotypien på en klimaskeptiker, men jeg kan bekrefte at også disse finnes. Det er forståelig, og på mange måter berettiget, at Heyerdahl fremstiller «onkelen» som stereotypien på en klimafornekter. For i boken viser Heyerdahl til forskning fra Centre for International Climate and Environmental Research som underbygger påstanden om at den gjennomsnittlige klimafornekteren ligner mistenkelig mye på både din og min onkel. Likevel stusser jeg litt

over at det å referere gjennomgående til «onkelen» er så mye lettere enn å referere til «klimafornekteren», slik Heyerdahl påstår. Ved å gjøre nettopp dette kan en argumentere for at hun bidrar til å snevre inn en diskusjon som imidlertid kanskje hadde hatt godt av en større innsikt og inklusjon.

Heyerdahl gir mange gode tips til hvordan man skal omvende skeptikere, men det er likevel enkelte aspekter ved boken som gir en ironisk bismak. Helt innledningsvis begynner Heyerdahl med å understreke at det sjelden er meningene til «onkelen» som er verst, men at det mest problematiske er når man i klimadiskusjoner blir møtt med latterliggjøring, kverulering og hersketeknikker. Av den grunn setter hun som nevnt av et helt kapittel til å forklare hersketeknikker og gi forslag til motsvar.

I utgangspunktet er dette et godt bidrag til boken, og det er absolutt hensiktsmessig å inkludere dette, men jeg tar meg selv i å heve det ene øyenbrynet og rynke på nesen når hun i kapittelet kommer med forslag om å «bruke samme mynt tilbake». Relativt tidlig foreslår også forfatteren et tilsva som ender med: «Kanskje du skal bli med meg inn i en naturfagstime, så kan vi gå gjennom dette fra start?» Premisset for boken er å ruste klimaengasjert ungdom, og klimaengasjerte generelt, med god klimaargumentasjon. Jeg kan forstå at disse kommentarene sikkert er ment som et humoristiske innslag eller spissformuleringer, men å gjengjelde hersketeknikken vil neppe bidra til en sunnere og mer konstruktiv debatt. Råd som dette bidrar derfor utvilsomt med å danne noen sprekker i utgivelsens fundament, samtidig som Heyerdahl fyller sprekken med den ærlige tilnærmingen om at det er lov til å være «potte sur» når det er snakk om sin egen fremtid.

Mange av rådene Heyerdahl gir leseren, er gode, og hun er sterkest når hun på bare i underkant av 150 sider evner å forklare mange av klimadebattens kjernesaker. Alt fra bompengepolitikk til forbrukerpolitikk diskuteres, og det er tydelig at hun har god oversikt over det hun skriver om. MDG-politikerens kompetanse og kunnskap gjør at hun er i stand til å formidle komplekse og omfattende saker på en kortfattet og enkel måte. På denne måten blir boken informativ, samtidig som den er både lettest og intuitiv. Alt i alt har Heyerdahl på en humoristisk og ungdommelig måte klart å gi den gjennomsnittlige klimabevisste leseren en enkel innføring i klimargumentasjon. Og om jeg ikke kan felle alle boomere på min vei etter å ha lest boken, kan jeg kanskje felle en onkel i et middagsselskap

«OK boomer» og andre ting du kan si til onkelen din om klima

Forfatter: Nora Jungeilges Heyerdahl

Sjanger: Sakprosa

Forlag: Spartacus

Maria Børresen

anmeldelser@universitas.no

Universitas anbefaler

Ellisiv Sunde Myrva, anmelderredaktør

Ora the Molecule – Die To Be a Butterfly

Det er snart eksamenstid, så husk at vi alle kreperer litt, men snart er sommeren her – og da skal det bli like digg å leve som denne låten er på øret (forhåpentligvis)

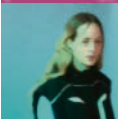
Boge, Girson – Kjemisk ubalanse (Alicante)

Vi kan ikke alle være Julia Nyland, så det får bli med denne låten. Ta meg med til Alicante, baby (sonisk altså)

Høy la – Milk And Honey

Gi meg mørk og tung elektronika som sier «jeg er vektløs i slutten av en dystopisk film satt i rommet», og gi meg det nå!

A Tonic for the Troops – Oxford Suite

Jeg er sex and the city i en stormvind og denne låten vet det!

Kulturkalender uke 16 & 17

Gards- og slekts-historie: ein snarveg til slektstreet

22/4

Boklansering: Arven etter Erna

27/4

Hele Norges Nasjonalbibliotek har (nesten) hele Norges gårds- og slekshistorie digitalt i sitt eget nettbibliotek. Nå vil Nasjonalbiblioteket vise deg hvordan gårds- og slekshistorie kan hjelpe deg til å finne frem til forfedrene dine, og hvordan bøkene kan lede oss fram til andre kilder. En gang var ikke bonderomantikk noe man kun så på TV2!

Hvor: nb.no

Når: 22. april, kl. 14

Hvordan har Norge blitt forandret etter åtte år med en høyreregjering? I sin nye bok gjør Wegard Harsvik opp status: Vi har fått et samfunn med økende ulikhet og mer privatisering. I panelet møter du: Wegard Harsvik, forfatter og leder for samfunnskontakt og strategi i LO, Berit Aalborg, politisk redaktør i Vårt Land, Ingvild Kjørkhol, Helse- og omsorgskomiteen (AP), Trygve Svensson, leder i Tankesmien Agenda.

Hvor: Facebook Live med Res Republica
Når: 27. april, kl. 19

Fanget og forført av algoritmer

29/4

Panelsamtale – Ser vi verden som den faktisk er?

29/4

Koronaåret har demonstrert skjermens nytte og glede. Like fullt: en enorm innsats kreves. Hvordan skal vi motvirke ekkokamre og stimulere til kritisk tenkning i digitale rom? Hvilket ansvar har du og jeg, hva bør plasseres hos systemutviklerne, og hvor må myndighetene gripe inn? Ida Aalen møter sosialantropolog Thomas Hylland Eriksen og journalist Lena Lindgren, begge bokaktuelle. I've got no strings og alt det der.

Hvor: Deichman Bjørvika sin Facebookside

Når: 29. april, kl. 19

Verdens Beste Nyheter inviterer til panelsamtale om medias effekt på vårt verdensbilde. Med for å diskutere tematikken er: Henrik Urdal, direktør og forsker ved Institutt for fredsforskning (PRIO), Ingrid Tinmannsvik, journalist i NRK og hjernen bak kanalens nysatsing NRK lyspunkt. Samtalen vil bli ledet av Embla Regine Mathisen, talsperson for Verdens Beste Nyheter.

Hvor: Facebook Live med Verdens Beste Nyheter
Når: 29. april, kl. 19

Maria Jostad, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

En kopp om dagen

Hvem: Samlere Hva: Mummikopper Hvorfor: Emosjonell oversikt

Jeg blir stadig konfrontert med at min samling på over femti mummikopper er meningsløs. Hva skal en liten student, uten en storfamilie, med så mange kopper? Å samle på mummikopper er både dyrt og plasskrevende, sier de. De som sier dette, har aldri fått føle på gleden av å åpne skapdøra om morgenen og fritt kunne velge blant en verden av ulike farger og figurer. Har jeg en dårlig dag

og føler meg som Hufsa? Eller er jeg en sinna Lille My? Er jeg kanskje glad som en Hemul? I en hverdag der dagene blir mer og mer like og glir over i hverandre, er det fint å ha noe å orientere seg rundt. Nå er det ikke lenger «Husker du lørdagen da vi var på Blå?», men «Husker du lørdagen jeg drakk av Mummimamma-koppen?»

Julie Axelsen, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Skjønnhetstyranniets udyr

Hvem: Vi Hva: Opprør Hvorfor: Ulidelig agenda

Mens alt annet er satt på pause under koronapandemien, lever skjønnhetstyranniet fortsatt sitt beste liv. Vi står på tå med vannet tett opp under nyopererte naser, og iført drakten «self-love» og «self-care» proppes den virtuelle virkeligheten med fillers som ikke kan fylle tomrommet, dyre kremer som skal fikse

«cellulittproblemet», og detox-te som får deg til å drite i buksa. Vekten av diet culture tynger oss alle ned, og det er på høy tid at vi bruker tankekraften på noe annet. Kapitalismens profittoorienterte fremstilling av skjønnhet «...is not a rent you pay for occupying a space marked 'female'» – Erin McKean.

Ørkenteltet på Gløshaugen

I denne ukens Universitas kan du lese at NTNU kaster studentprestene på dør. Nå kan Ad notam-redaksjonen avsløre at den egentlige grunnen til avskaffelse av studentprestordningen var at radikale kristenfundamentalistiske krefter var i ferd med å ta over campus Gløshaugen.

I et telt på campus skal en mann ha rekruttert disipler gjennom dypere, mer skjellsettende og livsforandrende samtaler enn studentene noen gang tidligere har hatt. Nå rapporterer disiplene om fravær av eksistensiell angst og depresjon og at de opplever å være en del av et fellesskap. Samtlige har sagt at har sluttet å benytte seg av Studentsamskipnaden i Trondheims psykologtilbud.

– Hadde det bare blitt med dem, hadde det vært i orden. Det er tross alt grense for hvor stor skade tolv lettpåvirkelige gærninger og en langhåret slask kan gjøre, sier en anonym kilde i Student-

tinget til Ad notam.

– Det som bekymrer oss, er at de nå ser ut til å ville ekspandere og rekruttere enda flere til dette uvitenskapelige, varme og åpne fellesskapet.

Ikke bare samles de i dette ørkenteltet for å samtale, påpeker den anonyme kilden, de skal også ha drukket store mengder rødvin. Kilden er bekymret for at studentene med alkohol og store ord villedes ut av den virkelige, håndgripelige verdenen med angsten og alt som skal følge med, inn i en annen som preges av kjærlighet, fellesskap og skrønehistorier.

– Lykkelige mennesker har lite å bidra med i akademia, det tror jeg vi alle er enige om. Derfor er det vårt ansvar å sette en stopper for denne galskapen, slik at alle kan komme tilbake til den grå hverdagen – med klinisk hjelp og nøkterne, sekulære samtaler for de som er syke nok til at de gidder å vente i kø.

Ukas studentvin

POUCO BOM: Få ting er bedre enn en mugge kald sangria en varm kveld i Lisboa. Men når koronarestriksjoner gjør det vanskelig å reise til den iberiske halvøy for å nyte rødvin mikset med oppkuttet frukt sammen med en god tapas, gikk turen i stedet til Torshovdalen med engangsgrill, litt marinert kylling og en flaske portugusisk Casal Garcia Sangria. Selv om Oslo visst-

Bjørn Winquist, vinanmelder i Universitas

nok var varmest i Europa denne dagen, ble det ikke helt det samme – ei heller flaska med ferdigblandet sangria. Med lukt av husholdningssaft og noe overdreven sødme minner den om rødvin blandet med Sprite uten kullsyre. Men det er ikke nødvendigvis negativt; noen ganger kan det være en skamblandet nytelse i å drikke noe man vet hadde slått an på en videregående-fest. Sangriaen var i hvert fall leskende i det varme været, og flasken ble tømt på kort tid, trolig på grunn av sin lave alkoholprosent. Men tross studentvennlig pris ville jeg kanskje valgt noe annet. Eventuelt heller gått for en billig rødvin og laget sangria på den mer tradisjonelle måten.

Casal Garcia Sangria

Pris: 99,90 kroner

Land: Portugal

Alkohol: 8 prosent

Siri, Svein Tore og analytikerdrømmen

Statsvitenskapstudent Siri Skarp leverer sylskarpe politiske analyser og mener hennes kall i livet er en karriere som politisk analytiker. Hva synes veteranen Svein Tore Marthinsen om de banebrytende analysene hennes?

[ring ring]

– Hallo?
– Ja, hei! Er dette politisk analytiker Svein Tore Marthinsen?

– Det er meg, ja.
– Så bra. Jeg heter Siri Skarp og jeg studerer statsvitenskap ved UiO.

– Mhm.
– Jeg mener jeg har et talent som politisk analytiker, og vil høre hva du synes. Jeg har lest Universitas-saken om at Ap aldri har gjort det dårligere i studentmeningsmålingen siden målingene begynte i 2014. Jeg har en ganske oppsiktsvekkende konklusjon som jeg vil ha din kommentar til?

– Ehh, ja, var det blant studenter?
– Ja, og altså, konklusjonen min er at når Ap gjør det så dårlig før de gikk hen og vraket rusreformen, så kan man anta at studentmålingene for Aps del vil nå nye bunner i neste omgang. Hva tenker du om det?

– Det er jo sånn da at Ap ligger på et historisk dårlig nivå blant alle, så det er ikke overraskende at det er lavt blant studentene også. Her er det flere faktorer som spiller inn. Skal jeg peke på noen få ting, så har en del andre partier vært tydelige i noen saker. Sp har kommunesammenslåing, MDG miljø, SV og Rødt sosiale forskjeller. Ap har somlet litt, noe som gir konkurranse blant venstresiden. I tillegg har de også interne problemer, både personlige og organisatoriske. Rus et eksempel der de er splitta, men de er splitta i mange saker. Isolert, i det store bildet, betyr det nok ikke så mye. Det er mer sammensatt.

– Var det et bevisst trekk, lurer jeg på, kanskje er Ap lei av å ha studenter og unge med på laget? Spørsmålet er da: Hvem er det Ap heller vil ha med på laget? Min reaksjonære grandonkel i Ørje?

– Nei, de vil nok ha velgere i alle forskjellige lag, både studenter, og eldre. Det er nok heller at flertallet

ikke synes det var en god idé. Ap har jo gjort det bra i skolemålinger!
– Analysene mine blir ofte kalt sylskarpe. Så nå er jeg spent på å høre hva du tenker om denne?

– Ja, hva var det du skulle med dette? Er det en skoleoppgave?

– Ehhh, nei, altså jeg har bare en stor interesse for analyse og ville ha noen tips fra deg!

– Du har åpenbart en interesse for dette, men jeg tror jeg ville gått litt bredere til veis enn du har gjort her. Ikke bare pek på én ting. Det er ofte et bredere spekter av saker. Bare stå på med interesse for analyse, det er ikke så mange som driver med det!

– Tusen takk. Vil du vurdere din stilling som ufrivillig karriereveilder for overambisiøse statsvitenskapsstudenter?

– Heheh. Nei, jeg har en del ting jeg pusler med, så det er ikke noe jeg vil gå inn i, men det er bare å ta kontakt.

– Den er grei. Vi snallast!

GABRIEL KVISSLESIAS

- 1. I Tyskland har De Grønnes kandidat en realistisk sjanse til å overta kanslerembetet etter Angela Merkel, men hva heter hun?
- 2. I hvilken by skal den nå vedtatte togstrekningen Nord-Norgebanen ende opp?
- 3. Hva heter den nylig valgte presidenten i Ecuador?
- 4. I hvilket tiår gjorde hunden Lassie sin debut på kinolerretet?
- 5. Skippy var et annet dyr som tok hovedrollen i en tv-serie og en film på 1960-tallet. Hvilket dyr var det?
- 6. Skippy er også en dagligvare produsert av Hormel Foods. Hva er det?
- 7. I hvilket år tok Kraft Foods kontroll over Freia?
- 8. I hvilket Oslo-strøk ligger Freias fabriker?
- 9. Hvilken av Oslos bydeler strekker seg lengst øst?

- 10. Fredrik Skavlan melder om siste sesong av talkshowet «Skavlan», men i hvilket år startet han med forgjengeren «Først og sist»?
- 11. Hans niese, Jenny, filmdebuterte i 1996. Hva heter filmen?
- 12. Fra hvor er sitatet «Here's looking at you, kid» hentet?
- 13. ... Og hvilket land er denne filmens handling satt til?
- 14. Hva heter skuespillerinnen kjent fra blant annet filmene «Lassie», «Hvem er redd for Virginia Woolf?», «Cleopatra», «Giganten» og for sine åtte ekteskap?
- 15. Hva er en trireme?
- 16. Hva kåret Oxford Dictionaries til årets ord 2015, til tross for at det ikke er et ord?
- 17. Ghana blir selvstendig, Einar Gerhardsen erklærer at Norge ikke vil tillate

atomvåpen eller utenlandske baser på norsk jord, Laika blir første levende pattedyr i verdensrommet, Fredrikstad Fotballklubb blir både serie- og cupmester, Osama bin Laden blir født, og Humphrey Bogart dør. Hvilket år er det snakk om?

- 18. Nyheter om European Super League har rystet fotballverdenen. Hvor mange klubber signerte avtalen?
- 19. Hardt provosert av den nye ligaen har Drillo ytret at han nå bytter favorittlag. Hvilket lag holdt han med?
- 20. Denne tidligere fotballspilleren har representert Manchester United, Barcelona, Bayern München, Chelsea, Southampton, Everton og Blackburn. Har har også trent Wales, Blackburn, Manchester City, Fulham, Queens Park Rangers, Stoke og Southampton. Hvem er det snakk om?

av Gabriel Corbin-Arntzen, journalist i Universitas

SVAR/DOM

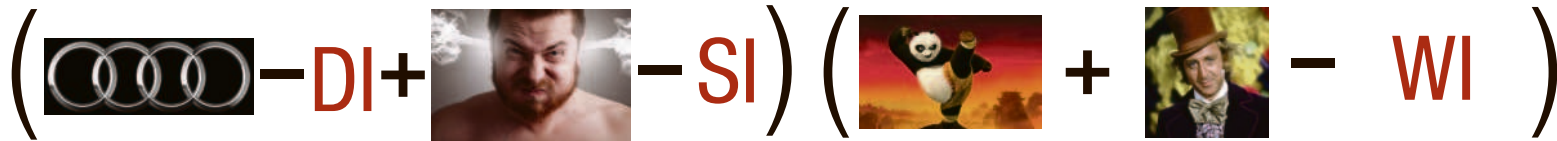
0–4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5–9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10–14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15–20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

Rebus

HINT: Peaky Blinders. Send løsning til universitasdesk@gmail.

FORRIGE LØSNING: «Prince Philip». Det klarte Josephine Echer, Ingjerd E. Megaard og Hetlevikbussen.